

استاد ESTAD

ESKİ TÜRK EDEBİYATI ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

[Journal Of Old Turkish Literature Researches]

(Prof. Dr. Muhammed Nur DOĞAN Armağan Sayısı)

E-ISSN: 2651-3013

DOI Number:

Cilt: 2 Sayı: 1 Şubat 2019

ss. 1-46

PROF. DR. MUHAMMET NUR DOĞAN'IN HAYATI VE ESERLERİ

Ahmet Atillâ ŞENTÜRK¹

Doğumu ve Ailesi

1951 senesi 10 Ağustos'unda Erzurum'da, Palandöken dağlarının eteklerine çok yakın, kapıları birbirine bakan çatısız kerpiç evlerin dairevî bir alanda sıra sıra dizildiği, yoksul, ama insanların büyük bir ailenin fertleri gibi yakın yaşadığı Çırçır Mahallesi'nde dünyaya gelir. Komşular aynı kaderi, aynı yoksulluğu ve aynı mutluluğu paylaşan insanlardır. Birbirlerini seven, dar zamanlarda ellerini birlikte taşın altına koyan, lokmalarını paylaşan, birlikte üzüldüğü birlikte sevinip eğlenen; ama yeri geldiğinde de çoğu çocukların sebep olduğu mahalle kavgalarında birbirlerine sayıp dökmekten çekinmeyen güzel insanlar. Babası Kâmil Doğan düzgün, ilkeli, zarif bir din adamıdır. Çok okuyan, hayatını ailesine, ülkesine ve inancına adanmış, gözü yaşlı, duygu dolu bir insandır. Sürekli Kur'an okuyan, Elmalılı Hamdi Yazır tefsirini mütalaa eden, Mehmet Akif ve Necip Fazıl hayranı bu zat oğlu Muhammet Nur'a Mehmed Akif'i, Necip Fazıl'ı ve şiiri sevdiren ilk hocasıdır. Tarikatlere, tasavvufa, cemaatlere, hatta mezheplere hiç sıcak bakmadığı için günümüzün moda tabiri ile tam bir Kur'an mü'minidir. Annesi Taliha ise ömrünü beş evladına adanmış, fedakârlık ve vefakârlık sembolü bir Anadolu kadınıdır. Bütün bir Çırçır mahallesinin ve neredeyse bütün bir Erzurum'un Talo'sudur. Cömertliği, yardımseverliği, sevecenliği ile tanınmış bu cennet hatunu, eşinin

¹ Prof. Dr. İstinye Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Eski Türk Edebiyatı A.B.D. aasanturk@hotmail.com

neredeysi üç yılı aşkın askerliği süresince kayınpederinin köyü Özbek'te dört çocuğu ile köyün yoksulluğuna sabırla ortak olup eşinin tezkeresini bekleyen bir vefa abidesidir.

Solda babası Kâmil Doğan, Erzurum Mareşal Fevzi Çakmak Hastanesi imamı kıyafeti ile. Sağda annesi Taliha Hanım ve dört ablası. 1950 senesine ait bu fotoğrafta Nur Doğan henüz doğmamış

Çocukluk Yılları

Kendisi Çırçır Mahallesi ve Özbek Köyünde geçen çocukluk yıllarından hatırladığı o günleri şöyle anlatır: *O yılların Ramazan ve Kurban bayramlarını tatlı birer rüya gibi hatırlıyorum: Annemin gece yarısı gaz ocağını yakıp sahur yemeği hazırlaması, sofrada yenen sütlaç, pilav, hoşaf ve börekler... Odamızın hemen yanında bulunan kilerdeki tavuk ve horozların şaşkınlık dolu sesleri eşliğinde bütün bir ailenin sahura kalkması; sonra da babamın güzel sesi ile Kur'an okuyuşu ve hep birlikte kıldığımız sabah namazları... İftar saati yaklaştığında elimizde börek dilimi yahut lahana dolması, gözümüz akşam ezanı için mahalle camisinin minaresine çıkan müezzinde...*

Müezzin elini kulağına götürüp "Allahü ekber!" der demez, hep birlikte lokmaları ağzımıza atıp aceleyle evlerin camlarını tıklatarak iftarı haber verişimiz... Tabi,

hemen bunun ardından, Erzurum Saat Kulesi yanındaki kaleden atılan ve bütün bir şehir tarafından duyulan iftar topunun masalsı gümbürtüsü... Sahura davul zurna eşliğinde uyanışımız bazen öyle olurdu ki, mahallenin erkekleri kendilerini tutamayıp davul zurna eşliğinde bar oynarlardı: Hançer barı, tavuk barı, baş bar... İftarda her evin değişmeyen yemekleri; limonlu şehriye çorbası, yumurtalı, pastırmalı kıyma, su böreği ve tereyağında altı ve üstü eşit kızartılmış ve şerbetin içinde yüzen kadayıf yahut kadayıf dolması... İftardan 10-15 dakika önce yuvarlak tahta yer soframızın etrafında, sofru bezini kucağımıza alarak oturur ve babamın komutu ile öne arkaya sallanarak salavat okurduk: “Allaaa, hümmeee, salliii âlaa, seyyüidinâaa, Muhammedin innebiyyin ve âlâ...” Bu arada öne arkaya ritimle sallanıyoruz ve aynı zamanda sofranın ortasında dumanı tüten limonlu şehriye çorbasının kokusunu içimize çekiyoruz... Tempo giderek hızlanıyor ve iftara yakın dakikalarda eğilip kalkışlar ister istemez hızlanıyor...

Her Ramazan akşamı istisnasız tekrarlanan bu “ritüel” benim hafızamda limonlu şehriye çorbası ile iftarı adeta özdeşleştirmiştir. Ne zaman limonlu şehriye çorbası içsem aklıma hemen Erzurum’un o Ramazanları, o mübarek “Müslüman saatleri”, o cennet sofraları, o coşkulu salavatları gelir...

1961 yılı Erzurum Ali Ravi İlkokulu öğrencileri olarak öğretmenleri Mukaddes Yiğiter ile birlikte Havuz başında bayram töreninde.

Çırçır mahallesinde hiç unutamadığım, bugün çok canlı bir sinema sahnesi gibi hafızamda saklı bir hatıra: 5-6 yaşlarındayım... Evimizin bahçesinde üzüm salkımı gibi dizili beyaz çiçeklerini keyifle yediğimiz bir akasya ağacı ve ağacın yanında da birkaç ağaç kütüğü vardı... Bir gün bu kütüklerden birinin üzerine çıkarak hemen bitişiğimizdeki Çırçır Camii minaresinde ezan okuyan, babam gibi siyah sakallı müezzini görünce onu babam sanıp “Baba! Ben de gelim mi?... Baba! Ben de gelim mi?” diye seslenmişim. Bu manzarayı o an beni izleyen ablalarım Gülen, Gülseher, Gönül ve Şengül de hatırlıyorlar... Zaman zaman bir araya geldiğimizde ortak gündemimizden birisi de bu sevimli çocukluk hatırasındır...

Yaz tatillerinde komşularımızla birlikte bazen Ilıca’da, bazen Türbe adını verdiğimiz Abdurrahman Gazi’de, bazen de Hasankale’de çadırlar kurarak aylarca oralarda kalır, kaplıcalarda “çimerdik.” Her biri bir ömür gibi gelen o tatillerde benim unutamadığım hatıralardan biri de dedem Abdurrahman, amcalarım Zeki, Ali ve amcam oğulları İbrahim ve İsmail’in, yengem Dürdane’nin, Gülbade halamın, onun toprak kadar has ve temiz eşi Reşit’in, babamın amcası Şamil’in, dünyanın bu en hâlis insanların bulunduğu köyümüz Özbek’te annemle birlikte yaşadıklarımı...

Özbek köyü, şehir merkezinden aşağı yukarı 20 km. uzaklıkta Palandöken dağının eteğinde, kenarından çay geçen zümrüt yeşili bir köydü... Çayın kenarında eskiden kalma bir değirmen, bir de “Gandara” adı verilen, etrafı uzun kavak ağaçları ile çevrili, ortasında tarla bulunan büyük bir alan vardı. Gandara, köylünün piknik yeri olarak da kullanılıyordu. Köyde amcamın oğlu İbrahim ile birlikte hayvan otarmamız, dedemin harman döverken, dövene binerek dönüp duruşumuz, çaya girip keyifle yüzmelerimiz, çayda yuvalarından balıkları çekip çıkarmamız, sonra onları tandırın dibine koyup pişirmelerimiz; köprübaşında kıvrılıp güneşlenen yılanlara sataşmalarımız; bembeyaz bulutlar gibi dağ eteklerine yayılan toy kuşlarını merakla izlemeye çalışmamız; gizlendikleri ağaç kovuklarında “beppo!, beppo!” diyerek öten gizemli kuşları görme merakımız; damlarda, telefon direklerinin tepelerinde yuva yapan hacı leyleklerle, kargalar, saksağanlar (bunlara alaca karga diyorduk) ve tarlalarda kovuklara girip çıkan tilkileri yakalama çabalarımız; mis gibi toprak kokan tarlalardan kuşekmeği, yemlik, boğa dikenini, hırhındırık toplayıp yemelerimiz ve daha neler neler, bu masal dünyasından kalma köyde yaşadığım unutulmaz hatıralardan sadece bir kısmı... 1962 yılında İstanbul’a göçüşümüzden yıllar sonra bir askerlik teceli işlemini için Erzurum’a gitmişim. E, tabii köye uğramadan olmazdı... Dedem Abdurrahman -ki, başta Özbek olmak üzere, yakınındaki Sakalikesik, Haydari, Kümbet köylerinin, bir veli gibi gördükleri Gale dedesiydi-

rahmet-i Rahman'a kavuşmuştu. Köyde aile büyüğümüz Zeki amcamdı... Kendisine "Özbek'te hiçbir değişiklik, hiçbir ilerleme yok amca!" Dediğimde bana şu filozofça cevabı verdi: "Evet, evet, Hz. Âdem kalkıp gelse, köyü ondan aldığımız gibi teslim edeceğiz..."

Solda ilkokul sınıf arkadaşları Ali ve Murat ile birlikte. Sağda teyzesinin oğlu Galip Türkkkan ile birlikte. Sene 1961

Çırçır mahallesindeki yaşıt arkadaşlarımı hatırlıyorum: Nevzat, Cevdet (Cıngır), Fatih, Fuat, Selahattin, Sabahattin kardeşler (Salli, Balli diyorduk), Kâmil, Yılmaz Oğuzhan, Ali, Aynur, Baki, Köksal, Ünal, Suzan, Şahide; pillerle, bullurlarla (mercek) elektronik oyuncaklar, demir tellerden kamyon (makine) yapmakta mahir sevgili kardeşim Cemil Çağlayan... Çırçır mahallesi tiyatrosunun diğer oyuncuları: Deli Bahattin, Topal İlyas, Deli Memmet. (Bu şahıs aslında deli falan değil, kambur ve âma idi. Arada sırada bizim mahalledeki akrabası Pambih Abla'yı ziyarete geldiğinde çocuklar onu taşla tutardı. O da iki büklüm vaziyette yürür, yerden aldığı taşları rastgele etrafa fırlatır, bu arada galiz küfürler savururdu. Çocukluğumda canlı şahidi olduğum bu olay daha sonra divan şiiri metinlerinde "deliler mahallenin çocukları tarafından taşlanır" şeklinde gündelik hayatın yansıması olarak karşımıza çıktı); Eşo -herhalde "Eşref" olmalı; Anneannem Feride, onun, dedem Eyüp'ün vefatından sonra evlendiği ikinci eşi, üvey dedem -biz ona "Emice" derdik-

Süleyman; anneme gelip sık sık “Talo! Di, ölüm ölüm, hele bir lemonlu çay yap da içah!” diyerek bahçemize misafir olan Sabri dayı; “İki Karınlı” Hakkı Amca; Asime Teyze; Nüşî Teyze; mahalleliye faizle borç para veren Fado Abla; Polis Ali Efendi’nin, ismini hatırlayamadığım karısı, arkadaşım ve kardeşim Yılmaz’ın annesi Refika abla ve tren makinisti babası Yaşar Ağabey; ablaları Rabia, Şaziye, Mediha; bitişik komşumuz Nadide Abla ve onun otelci eşi Neşet Ağabey, çocukları Köksal, Ünal, Şahide ve Suzan; yine bana bir anne kadar yakın Fikriye Abla, onun uzun boylu, dev yapılı eşi Maksut Amca, çocukları Mansur, Sırrı ve Rifki, bir çırpıda mahallemizin insan kadrosundan hatırlayverdiklerim...

Erzurum Ali Ravi İlkokulu 5 sınıf arkadaşlarıyla toplu hâlde

Erzurum’un diğer semtlerinde hatırladıklarımı sayacak olursam; Ali Ravi İlkokulundan sınıf arkadaşım Hüsamettin; Zeynel, görev yaptığı Şeyhler Camii’nde Ramazan akşamları vaazlarını dinlediğim, babamın yakın arkadaşı Naim Hoca; yaz tatillerinde yanında çırak olarak çalıştığım uzun sakallı ve sarıklı Marangoz; Nare (sürekli bir şekilde “Nare nare, hey nare” türküsünü söylediği için bu adı almış olmalı); kışın o dondurucu soğuşunda yalın ayak, ince bir mintanla, elinde iri bir baston olduğu hâlde sokaklarda dolaşıp dilenen, âma Alo; kızdığı çocuklara “Cumhuriyet veletleri!” diye bağırarak Eset emi; yanından geçtiği kadınlara sataşan ve onlara taciz ifadeleri kullanan, çarşılarda gezerken cevizli sucuk aşırıldığı için kendisine “Köme Gavata” lakabı takılan Tohali...

Erzurum'da Mareşal Fevzi Çakmak Hastanesi imamı, şehrin sayılı din adamlarından babam Kâmil Doğan... Bahçesinde mis gibi kokan katmerli gül ağaçlarının bulunduğu, içinde küçük ve güzel mescidinde babamın asker ve subaylardan oluşan cemaatine vakit namazlarını da kıldırıldığı o güzel ve temiz hastane... O günlerde çok iyi hatırlıyorum; babam asker veya subay cenazelerinde cüppesi ve sarığı ile kortejin en önünde iftiharla yürürdü. Kamil Hoca bu merasimleri bize hep din ile devletin, din ile ordumuzun hayatı saydığı dayanışmasının bir sembolü olarak gördüğünü söylemiştir. Babam bu hastanede sivil memur olarak çalışıyordu ve daha sonra 1962 yılında becayiş ile İstanbul Taksim Gümüşsuyu Hastanesi imamlığına tayin edilince biz de bu tarih itibarıyla bütün bir aile olarak İstanbul'a hicret ettik. İlkokulun son yılı; öğretmenimiz İbrahim Bey, bize 27 Mayıs ihtilali ile görevden uzaklaştırılmış Adnan Menderes ve arkadaşlarının bu ülkeye karşı işlediği büyük kötülükleri (!) anlatan filmler izletiyor; devrim marşlarını koro hâlinde söyletiyordu... Cumhuriyet caddesinde devrimci üniversite gençlerinin kıyma makinesinden geçirilmiş görüntülerini (!) yansıtan resimler bugün hâlâ bütün canlılığı ile gözümün önünde...

İstanbul ve Ortaöğrenim Yılları

Muhammet Nur İstanbul'a, buraya yıllar önce yerleşen teyzesinin bir daveti üzerine ilk olarak 1961 senesinde annesiyle birlikte gelir. Kömürle çalışan Doğu Ekspresi treniyle neredeyse üç gün süren bir yolculuktan sonra Haydarpaşa'ya ulaşırlar: Haydarpaşa garında karşılandık ve arabalı vapurla Eminönü'ye, oradan Sirkeci-Halkalı banliyö treni ile Menekşe tren istasyonunda inip Cennetmahallesi'nde teyzemlerin tek katlı, bahçeli evine geldik. Bu semt o yıllarda gerçekten ismine yakışır bir yerdi. Tek ana yolu olan Hürriyet caddesinin iki yanında sıralanmış bir veya en çok iki katlı, bahçesinde her türden çiçek ve meyve ağaçları bulunan, suyunu kuyulardan temin eden, gaz lambası ile aydınlanan, soba ile ısınan evler... Ben teyzem Nezihe'yi, eniştem Şevki'yi, teyze çocuklarım Melek, Galip ve Hakan'ı ilk defa görüyordum... Sonra Surçelik Madeni Eşya Fabrikası sahibi dayım Şahabettin Tezgül ve onun çocukları Selçuk ve Semra ile de ilk defa burada tanıştım... Evlerinin ve tek tük küçük apartmanların balkonlarından gitar ve akordeon sesleri yayılan bu güzel mahallenin, hemen altında Florya ormanı vardı. Ormanın az aşağısında billur gibi tertemiz suyu ile Florya ve Menekşe sahilleri... Yaz aylarında Florya ormanında testiye doldurup su satmalarımız: "Buuuz gibi soğuk sudan içen!..." O sahillerde mahallemizdeki arkadaşlarla ve teyzemin oğlu Galip ile yaptığımız deniz kaçamakları... Geri döndüğümüzde annemden ve teyzemden yediğimiz terlikler...

17 Eylül 1961. Adnan Menderes, Fatin Rüştü Zorlu ve Hasan Polatkan'ın idam edildikleri o uğursuz gün... Toplumun saran ağır bir kasvet ve umutsuzluk havası üzerimize bir kurşun gibi çökmüştü. Teyzem ve annem ağlıyordu... Milletın vicdanına büyük bir hakaret olan bu idamlar Henüz 10 yaşlarında benim de çocuk ruhumda acı izler bıraktı... Ne zaman Menderes'in idam sehpasında, gözleri kapalı, dua vaziyetindeki o fotoğrafını görsem gözyaşlarımı tutamam...

Bu milletin iradesine karşı girişilmiş bir hainliğin ve ama büyük çoğunluğun ibret verici sessizliğinin, çaresizliğinin fotoğrafı idi bu... Bir de zihnimden hiç çıkmayan o Yassıada günleri. Erzurum'da babam her akşam radyoyu açar ve Yassıada mahkemesinden yapılan naklen yayını dinlerdi... Hiç unutamıyorum; "Sanıklar getirildiler; bağlı olmayarak yerlerine oturtuldular..." anonsu ile başlayan sözde mahkemede kukla savcı Ömer Altay Egesel'in ve kukla hâkim Salim Başol'un o küstah ve hukuk tanımaz tavırlarını; Menderes'in nazik ve efendi üslubu ile kendisini savunmalarını.

Solda Küçükçekmece Ortaokulu'nun bahçesinde sınıf arkadaşı Haluk ile birlikte. Bakırköy Lisesi 1968-69 yılı II Fen E sınıfında can arkadaşı merhum Pehlivan Mustafa Ateş ile birlikte.

1962 yılında Küçükçekmece Ortaokulundayım. Tren istasyonunun hemen karşısındaki yokuşun yamacında geniş bir alana kurulmuş bir okul. Orada geçirdiğim dört yıl. Utangaç bir Anadolu çocuğu olarak daha ilk derste

kulübeden bozma sınıfımızda hiçbir suçum, günahım yokken Matematik hocamız Mustafa İpek'ten yediğim dayak. Hocanın tahtaya kaldırıp sorulara cevap veremeyen arkadaşlarımızı tahta silgisi ve tebeşir tozu ile pudralaması. Zaman zaman, benden iki yaş büyük ablam Şengül ile birlikte Küçükçekmece gölü kıyısında, Londra asfaltı üzerinde film çekmek için gelen Türkan Şoray, Hülya Koçyiğit, Tamer Yiğit, Öztürk Serengil gibi sinema sanatçılarını "görmek" için okulu kırışlarımız.

Ortada eşi Zehra Hanım, kucağında kızı Tuba, sağda ablası Gülen Hanım

Bakırköy Lisesi Yılları

Merhum dedem Şeftren Ahmet Şentürk Devlet Demiryolları'ndan emekli olduğunda Cennetmahallesi'nden bir arsa alıp ev yaptırdığından, Nur Doğan'ın anlattığı o bahçeleri güllerle dolu, kuyularından billur gibi sular çekilen, etrafı ayçiçeği ve buğday tarlalarıyla çevrili o semtin 1960'lı yıllardaki hâlini ben de çok iyi bilen biri olduğumu söyleyebilirim. O yıllarda E5 Karayolu bir gidiş bir de gelişten ibaret iki şeritli bir asfalttı ve Cennetmahallesi'nin şimdi sabah akşam insan seliyle dolan ana caddesi o zamanlar kireçtaşlarıyla döşeli ve iki yanı tek katlı bahçeli evlerle süslü, belki yarım saatte bir motorlu vasıtanın geçtiği gerçekten cennet gibi bir semtti. Şimdi suyuna el değdirilmesi dahi tehlikeli görülen Küçükçekmece Gölünde amcalarımla balık tutmaya gidişimi hiç unutmam. Ortaokulu bir çocuk için gerçekten cennet sayılabilecek bu

semtte bitiren oğlunu, babası Kâmil Hoca vakti geldiğinde lise eğitimi için Bakırköy Lisesi'ne kaydettirir. Kendisi lise yıllarını şöyle anlatıyor:

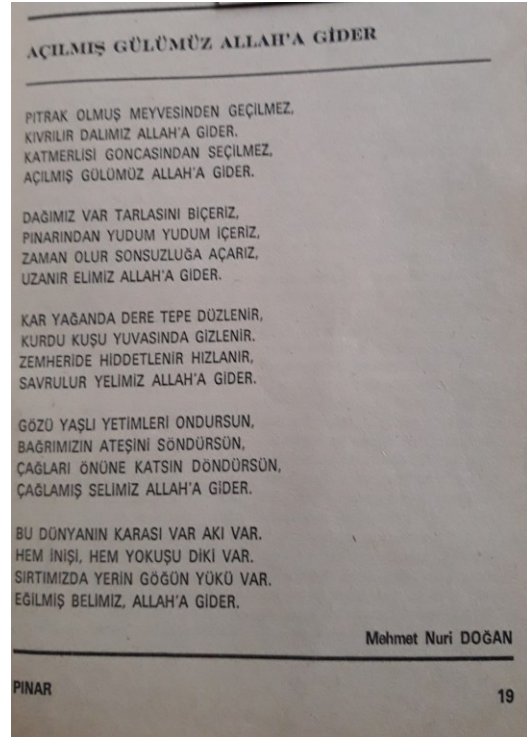
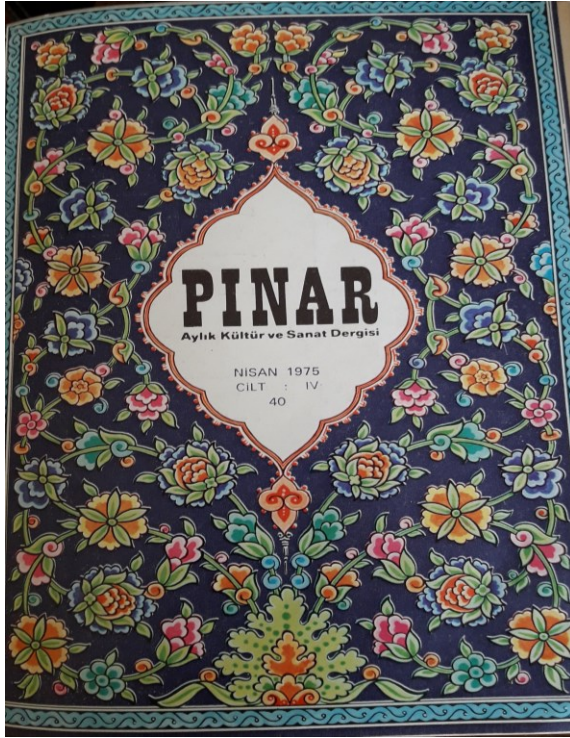
Cennetmahallesi'nden Bakırköy'e Halkalı-Sirkeci banliyö treni ile gidiyordum. Çoğunlukla mahalleden arkadaşlarım Nusret Şumnulu, Zafer Yavuzok ile birlikte bazen Menekşe'den, bazen de Florya ormanının içinden geçerek Florya istasyonundan trene binerek Bakırköy veya Yenimahalle istasyonlarında iner, yürüyerek okulumuza giderdik... Bakırköy, Çarşı camii ile alışveriş merkezleri, mağazaları, sinemaları, çeşit çeşit dernekleri, tiyatroları ile zengin bir kültür mekanıydı o yıllarda... Fen koluna yazılmışım ama bir taraftan ta 1963 yılından beri şiirle uğraşan bir öğrenci olarak edebî, siyasî ve fikrî faaliyetlere de büyük ilgi duyuyordum. Liseden arkadaşım Zühtü hoca ile birlikte sağ düşünceye ilgi duymaya başladım. Bugün rahmetli olmuş bulunan Zühtü hoca bana Ömer Nasuhi Bilmen'in "İslam" isimli kitabını hediye etmişti. Bu hediye beni çok memnun etmiş ve fikrî manada safımı seçmemi sağlamıştı. Bu arada okul arkadaşım Ekrem Cevat Hamurcu, bugün artık rahmete kavuşan çok sevdiğim can arkadaşım pehlivan Mustafa Ateş ve bir ara AKP Edirne milletvekilliği yapan Ali Ayağ ile birlikte Zeytinburnu Komünizmle Mücadele Derneği'ne gidip faaliyetlere katılıyoruz... Tabi bu arada Babialide Sabah ve Bugün gazetelerini heyecanla takip ediyoruz... Solcu arkadaşlar G. Politzer'in Felsefenin Başlangıç İlkeleri, Felsefenin Temel İlkeleri gibi ileri seviyede ideolojik kitaplarını okurken, biz de Sezai Karakoç'un şiirlerini ezberliyor, Babialide Sabah'ta "Sütun" köşesinde yazdığı yazıları adeta su gibi içiyorduk. Bu arada imdadımıza Sezai Karakoç Ağabey'in "İslam Toplumunun Ekonomik Strüktürü" isimli bizde ilk defa sistematik İslamî düşünüş merakını uyandıran küçük ama nitelikli kitabı yetmişti... İşin ilginç yanı Sezai Karakoç bu kitaptan dolayı Ceza Kanununun 163. Maddesine göre laikliğe aykırı faaliyetten dolayı yargılanmaya başlamıştı...

Bakırköy Lisesinde birkaç aylığına merhum Tarık Akan ile aynı sınıfta okuduk. Bizim rahmetli Mustafa Ateş, o zaman yakın arkadaşı olan Tarık Akan'a, çok uzun boylu olduğu için "Leylek Tarık" derdi... Tarık Akan daha sonra Ses dergisinin yarışmasına girerek artist oldu. Bir ara Felsefe hocası Neriman Hanım'ın başkanlığındaki Tiyatro kolunda bizden birkaç yaş büyük olan Rutkay Aziz'in yürüttüğü Tiyatro faaliyetlerine iştirak etmek istedim. Maksudım, o günkü çocuksu idealizm içinde "tiyatro yolu ile İslam'a hizmet etme"ye çalışmaktı... Ancak Rutkay Aziz fikri yönelimimi bildiği için beni tiyatro kolu çalışmalarından uzaklaştırmak için, namaz kılarken cemaatten birisinin cüzdanını çalan adam rolü yapmamı istedi. Bunun üzerine pılımı pırtımı toplayıp tiyatro kolundan ayrıldım. Daha sonra Milli Türk Talebe Birliği Ortaeğitim

Komitesi'ndeki faaliyet yıllarımız. Orada Necip Fazıl Kısakürek'in saatlerce süren konferanslarını izledik, Abdullah Karslı'nın Yunus Emre, Hz. Ömer'in Adaleti isimli tiyatrolarını heyecanla seyrettik... M.T.T.B. Ortaeğitim Komitesindeki arkadaşlarımızdan büyük çoğunluğu şimdi devletin en başında görev alan yöneticilerimiz oldu.

Recep Tayyip Erdoğan, Abdullah Gül de bu arkadaşlar arasında idi. Lise tahsilim bir hayli uzadı. Çalışmak zorundaydım, bu yüzden birkaç yıl tahsilime ara vermek zorunda kaldım. Ortaokul yıllarımdan beri yaz tatillerinde birkaç aylığına çalıştığım Surçelik Madeni Eşya fabrikasında Lise yıllarımda sürekli çalışmaya başladım. Dayım Şahabettin Tezgül'ün sahibi olduğu fabrikada ustabaşılık yapan büyük eniştem Remzi Orak'ın yanında montaj çıraklığı yapıyordum.

Her sabah Cennetmahallesi'nden belediye otobüsü ile Topkapı surlarının arasındaki durakta iner, oradan yaya olarak ceviz ağaçları ile kaplı yollardan geçerek Topkapı Gümüşsuyu caddesindeki fabrikaya gelir, akşam paydosta yine aynı güzergâhı takip ederek birlikte oturduğumuz evimize dönerdik.

Solda: İlk şiirlerini neşrettiği Pinar dergisi kapağı. Sağda: "Açılmış Gülümüz Allah'a Gider" şiiri

Lise Sonrası Yayın Faaliyetleri

Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları Dergisi [ESTAD]

Cilt: 2 Sayı: 1 Şubat 2019 ss. 1-46

Bir yandan sanayici dayısının fabrikasına devam ve diğer yandan lise eğitimini tamamlamaya gayret eden Nur Doğan'ın gerçekte gönlü hep şiir, edebiyat ve sosyal faaliyetlerdedir. Her ne kadar lise mezuniyeti sonrasında Maliye Muhasebe Yüksek Okulu'na kayıt yaptırıp bir sene boyunca orada derslere devam etmişse de aynı yıllarda Millî Türk Talebe Birliği gibi o zamanın milliyetçi ve mukaddesatçı gençlerini çatısı altında toplayan bir kuruma intisap eder. Kısa bir süre sonra *Pınar* ve *Bayrak* gibi milliyetçi - mukaddesatçı çizgide neşriyat faaliyetleri yürüten dergi ve gazetelerde fikren ve bedenen fedakârca çalışmaya başlar: *Bu arada M.T.T.B. müdavimi olan ben o yıllarda Türkiye'de sağ dünya görüşünün en ateşli savunucusu olarak öne çıkan Yeniden Milli Mücadele grubu ile tanıştım. Bu teşkilatın yayın organı olan Pınar dergisinde ve Mücadele dergisinde şürlerimi ve yazularımı yayımlamaya başladım. Bir müddet sonra bu organizasyonun en çok tanınan ve sevilen şairlerinden biri hâline geldim. Beni Mücadele Birliği'ne asıl bağlayan şahsiyet, organizasyonun ikinci ismi olan merhum Yavuz Arslan Argun Ağabey'di. O samimî, sıcak, güler yüzlü, fedakâr kişiliği ile milletimizin en halis, en temiz ve kendini Allah'a ve millete adanmış gençlerini kucaklıyor ve millet varlığını müdafaa hareketine yönlendiriyordu. Bu arada sürekli olarak gerek Mücadele ve gerekse Pınar dergilerinin binalarında her gidişimizde gördüğümüz ağabeyler arasında merhum Mehmet Çetin'i, merhum Yılmaz Karaoğlu'nu, Mehmet Çiçek'i, arada sırada karşılaştığımız 1. Adam Aykut Edibali'yi, Necmeddin Erişen'i, Mevlüt İslamoğlu'nu, İrfan Küçükköy'ü, Ömer Ziya Belviranlı'yı, Mustafa DüNDAR'ı, Kemal Yaman'ı, Halil Bayrakçı'yı da burada zikretmeliyim.*

Bayrak Gazetesi yıllarında Türk Hat Sanatının büyük ustası Hamid Aytaç'ın Çağaloğlu'ndaki atölyesinde.

Pınar Dergisinde Ahmet Taşgetiren'in başkanlığında yıllarca güzel bir kültür, sanat ve edebiyat faaliyeti yürüttük. Her ay şairler, yazarlar, ressamlar olarak dergide toplantı yapar, bir sonraki sayının yazılarını konuşurduk. Bu derginin yazar, çizer ve şairleri arasında merhum ve mağfur kardeşim Necati Aykan, yine merhum kardeşim Mehmet Ali Taşçı'yu, filozof kimliği ile ruhumuza dinginlik ve huzur aşılayan Mustafa Aydın'ı, tarihçi kardeşim Veli Şirin'i, Mehmet Akif Ak'ı, hikâye ve tiyatro dalında büyük bir yetenek olan Mehmet Taçdiken'i, ressam kardeşim Haşim Vatandaş'ı, yine çizdiği klasik desenlerle her ay derginin kapağını hazırlayan Saim Okan'ı, şair Yetkin Dilek'i, Salim Demirezen'i, Hasan Erden'i, fotoğraf sanatçısı Coşkun Aydın'ı, saf ve muhlis bir Karadeniz delikanlısı olan Bayram Erdem'i, Gömülü Çoban müstear ismi ile dergilerimizde çok güzel şiirler yayınlayan merhum Faik Eryıldız'ı, yine şiirlerini zevkle okuduğum Fehmi Arıktekin ve Ahmet Efe'yi, merhum Mehmet Güngör'ü bunlar arasında bilhassa hatırlıyorum.

Türk Halk Müziği ve folklorunun büyük ustası merhum Sadı Yaver Ataman ile Bayrak Gazetesi için röportajda.

Mehmet Nuri Doğan müstear ismi ile şiirler ve yazılar yazdığım Pınar Dergisi beni hem milletin varlığı mücadelesinde pişirdi, hem de benim üzerimde şiir ve edebiyat ile ilgili kalıcı etkiler bıraktı. Bu ekip, daha sonra gelen bir talimatla

Bayrak Gazetesi'nin temel kadrosunu oluşturdu. Biz Ahmet Taşgetiren'in başkanlığında müthiş bir gazetecilik macerasına başladık. Yazarlığını, hamallığını, aşçılığını, fotoğrafçılığını, bekçiliğini kendimizin yaptığı bu Bayrak Gazetesi'nde her tür siyasi, kültürel, edebî faaliyetin dibinde bitiyor, o günkü tabirimizle "Cumhuriyet Gazetesi'ne nal toplatıyorduk."

Mehmet Akif Ak ile birlikte oluşturduğumuz röportaj ekibi ile kendilerini "milliyetçi" olarak değerlendirdiğimiz sanatkârlarla uzun mülakatlar yapıp Bayrak'ta yayımlardık. Bunlar arasında Barış Manço, halk müziğinin efsane ismi Sadi Yaver Ataman, seramik ustası Jale Yılmabaşar, Türk halk müziği sanatçısı Ahmet Gazi Ayhan ve eşi Yıldız Ayhan bugün hatırimda kalan birkaç isim.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde A7'de arkadaşlarıyla bir ders öncesi.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

Her insanın hayatında bir dönüm noktası vardır. Ben de lise fen şubesi öğrencisi olup neredeyse son sınıfa kadar tıp fakültesine girerek cerrah olma hayalleriyle lise eğitimini sürdürürken son senemde Ertuğrul Düzdağ ve Enderun Kitabevi müdavimlerini tanıyarak İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesine kayıt yaptırmaya karar vermişim. Muhammet Nur da bir gün Mücadele Dergisi'nde sık sık görüştüğü İrfan Küçükköy ile konuşurken şöyle bir söze muhatap olur: *Mehmet Nuri, sen şairsin, yazarsın; senin Maliye Muhasebe Okulunda ne işin var? Edebiyat Fakültesi'ne geçsene!* Muhammet Nur o günün duygu dünyasında bu fikri adeta bir emir telakki ederek

üniversite sınavlarına tekrar müracaat eder, ilk ve tek tercih olarak İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü yazar ve kazanır. Bu onun hayatımda çok köklü bir değişimin başlangıcı ve onu mesleki/akademik geleceğine yönelten önemli bir dönemeçtir.

1975 yılında başlayan Edebiyat Fakültesi öğrenciliği süreci 1979 yılında mezuniyetle biter. Benim de bütün şiddetiyle yaşadığım o öğrencilik dönemi yurt dışı ve yurt içi “beynelmilel Siyonist güçler” tarafından kurgulanmış, milletin evlatlarını birbirine düşürme ihanetinin tezgâhlendiği acılı anarşi yıllarıdır. Sabah birkaç kişi “sol”dan öldürülüyor, akşama kalmadan bu sefer aynı silahlarla “sağcı/milliyetçi” genç hain kurşunların hedefi oluyordu. Şehirler, sokaklar, caddeler, semtler parsellenmiş, âdeta bir kirli iç savaşın temelleri atılıyordu. Toplumumuzun kültüründe, tarihinde ve sosyal dokusunda hiçbir yeri bulunmayan sağcı-solcu, ilerici-gerici, Alevi-Sünni çatışması zehirli bir tohum gibi varlık dünyamızın toprağına ekiliyor ve gencecik insanlarımızın bedenleri bu ekinin hasadı olarak acımasızca biçiliyordu. O sırada aynı zamanda Millî Mücadele Birliği üyesi olan Doğan o yılları şöyle anlatıyor:

Mensubu olduğumuz Mücadele Birliği'ni bu kör dövüşüne çekme çabalarına rağmen biz hep bu tuzağın dışında kaldık; milletin varlığı mücadelesinin asıl zemini olarak gördüğümüz milli kültürü koruma ve kollama tabyasından hiç ayrılmadık. Hatırlıyorum; vefatından çok kısa bir zaman önce Yavuz Aslan Argun Ağabey bana o yıllarda devlete sızmış birtakım karanlık niyetli kişilerin gelip arkadaşlarımıza bir çuval dolusu tabanca ve mühimmat getirdiğini; kendisinin bu teklifi reddederek milletin has evlatlarının bu kör döğüşünde telef olmalarını engellediğini anlatmıştı... Yavuz Ağabey o kendisine has sevecen üslubu ile “Yavrum, biz ısrarla bu oyunun dışında kaldık, saftımızı iman, ahlak, fazilet, kültür, edebiyat ve tarihin değerleri yanında seçerek oyuna gelmedik.” diyordu. Allah gani gani rahmet eylesin. Üniversite yıllarında ben bu ideolojik mücadeleyi hayatımın tek gayesi olarak gördüğüm için derslere çok devam eden bir öğrenci olamadım. Çünkü milletin varlığı mücadelesi bizim için her şeyden önemliydi.

Yalnız sonradan öğretim üyesi ve başkanı olduğum Eski Türk Edebiyatı kürsüsünün başta Prof. Dr. Abdülkadir Karahan olmak üzere, özellikle Prof. Dr. Mehmet Çavuşoğlu Hoca'nun dersleri ile Yeni Türk Edebiyatı kürsüsünden Prof. Dr. Mehmet Kaplan'ın, Prof. Dr. Ömer Faruk Akün'ün; Eski Türk Dili hocası Prof. Dr. Muharrem Ergin ile Prof. Dr. Kemal Eraslan'ın ve Yeni Türk Dili kürsüsü hocalarından Prof. Dr. Faruk Kadri Timurtaş, Prof. Dr. Sadettin Buluç, Prof. Dr. Mertol Tulum ve Prof. Dr. Ahmet Topaloğlu hocaların derslerini hiç kaçırmadığımı

hatırlıyorum. Sene sonunda girmek zorunda olduğumuz sınavlara sınıf arkadaşlarım (aynı zamanda Mücadele Birliği'nde beraber olduğumuz) Mehdi Nüzhet Çetinbaş ve Mehmet Sarı ile birlikte hazırlanıyorduk. Mezuniyet tezimi, merhum Sadettin Buluç'tan almıştım. Erzurum yöresi ağız özellikleri ile ilgili bir derleme ve değerlendirme çalışması olan tezi hazırlarken memlekete gidip bir teyp yardımı ile Erzurum'dan komşumuz Fikriye Abla'dan Erzurum düğün âdetleri ile meddah Behçet Mahir'in amcamın evinde anlattığı masalları ve hikâyeleri kaydettim. Sonra bunları deşifre edip bu malzeme yardımı ile ağız incelemesi yaparak tezimi teslim ettim.

Millî Mücadele Birliği yıllarında Edirne Ermeydanında arkadaşlarıyla

Edebiyat Fakültesi tahsilimin ilk yıllarıydı... Merhum hocam Mehmet Çavuşoğlu fakülte girişindeki amfilerden biri olan A8'de Şeyh Galib Divan'daki ilk gazelini şerh ediyor. Gazelin beyitlerini tahtaya eski harflerle yazıyor, Arapça ve Farsça kökenli kelimelerin anlamlarını söylüyor ve sonra nesre çevirerek metnin arka planda bulunan bilgiler açısından izahını yapıyor, şairin vermek istediği mesajı bize yansıtıyor

*Teblerze-zâd gevher-i galtân-ı gurbetim
Mihr-i sade f sabâh-ı Nişâbûr'dur bana*

beytine sra geldiğinde, bu beyti Ali Nihat Tarlan Hoca'nın üç anlam katmanını yansıtacak şekilde şerh ettiğini söyledi. Çavuşoğlu Hoca, Ali Nihat Tarlan'ın "lerze" ve "Nişabur" sözcüklerinin aynı beyitte kullanılmasından hareketle, Şeyh Galib'in, Nişabur'un tarihte birçok kez büyük zelzelelerle yıkılması hadisesine; ikinci olarak da Nişabur şehrinin, güneşin doğduğu saatlerde inci gibi parladığı yolundaki bilgiye ve üçüncü olarak da incinin, Nisan yağmuru damlalarının istirdiyenin kapağının içine düşmesi sonucu oluştuğu yolundaki efsane inanışa birlikte telmih yaparak büyük bir başarıya imza attığını anlattı.

Bu ders benim Klasik Türk edebiyatı sahasına olan alâkamı son hadde vardi... Artık ben, bundan sonra Divan şiirinde bulunmadığı iddia edilen hayatın, beşerî ve sosyal gerçekler ile kültürel değerlerin tespiti çabasına gönül verdim; hayatın ve tarihin kristal aynasında ömür boyu sürececek bir yolculuğa başladım. Girdiğim bu yolda beni bugünlere getirmesinde, doktora tez hocam Prof. Dr. Mehmet Çavuşoğlu'nun payı büyüktür. Kendisini rahmet ve minnetle anıyorum. Onun Ferit Kam'lar'dan, Ali Nihat Tarlan'dan devraldığı şerh-i mutun bayrağını bugün, klasik Türk edebiyatı sahasının büyük ustası Prof. Dr. Ahmet Atilla Şentürk kardeşim ile birlikte taşımanın gururu ile şerefyâb olduğumu ifade etmek isterim...

Ben Şeyh Galib'in parlak bir kristal gibi farklı renklerde ışıklar saçan bu beytini Türklük Bilgisi Araştırmaları Dergisi' nin 2010 yılında yayımlanan Walter G. Andrews Armağanı - I (34.) sayısında 14 sayfalık bir makale hâlinde şerh ederek Ali Nihat Tarlan Hoca'nın üç anlam katmanı bulduğu bu beytin yedi anlam katmanını barındırdığını tespit ettim... Akademik çevrelerde oldukça dikkat çeken bu makale daha sonra Aynaya Yolculuk adlı kitabımda da yerini aldı.

Mücadele Birliği'nin Çöküşü

Bir tarafta Edebiyat Fakültesi öğrenciliği, diğer tarafta vatan kurtarıcılık, Mücadelecilik, şairlik, yazarlık paralel bir şekilde yürüyor... Mücadeleciler olarak kendimizi o kadar güçlü hissediyoruz ki, her birimiz, meşhur Atlas heykelindeki gibi, dünyayı omuzlarımıza yükleseler kaldıracığımızı düşünüyoruz... Gece, gündüz dur durak yok, sürekli ve tempolu bir faaliyet... "Anti Komünist, anti Kapitalist, anti Siyonist, İslâma saygılı, millî değerlere bağlı" bir devlete ulaşmak arzusu ile yanıp tutuşuyor ve her birimiz kendimizi bu şerefli mücadelenin bir kurmayı gibi görüyoruz. İlmi Sağ, İnkılap İlmi, Neseî Akaidi, Kadroların Vazifeleri gibi metinlerden eğitim alıyor ve bizden alttaki elemanlara bu eğitimi veriyoruz...

Yeniden Milli Mücadele yıllarında Küçükçekmece Kültür Ocağı'ndaki arkadaşlarıyla.

Pınar dergisindeki yazarlık, şairlik ve daha sonra gazetecilik yanında ikametgâhım olan Cennetmahallesi ve Küçükçekmece civarında da teşkilat faaliyetleri yürütüyorum. Küçükçekmece Lisesi'nde bağlantı kurduğumuz öğrenciler ve o lisede görev yapan Mücadeleci öğrencilerle irtibat hâlinde son hızla kültür faaliyetleri devam ediyor... Bir gün, arkadaşlarımız arasında bulunan Ahmet Sezer bana gelerek “Nuri Abi, dün Basıncıköy-Cağaloğlu belediye otobüsünde yanımda bulunan iki kişinin seni öldürmek için plan yaptıklarını duydum. Kendi aralarında konuşuyorlardı. ‘Bu Muhammet Nur Doğan çok ileri gitti, bunu temizlememiz lâzım.’ diyorlardı. Birisi de senin hemşerinmiş, ismi de Doğan...” dedi. Bu Doğan, sol görüşlü (Polder üyesi) bir polisti. Babası İbrahim Bey, yıllar önce bizim Özbek köyüne öğretmen olarak tayin edilmiş ve daha sonra bizim aile ile çok yakın dost olmuştu. Bu İbrahim Öğretmenin eşi Nazire Hanım da annemin yakın arkadaşlarından biriydi. Annem bunu duyar duymaz hemen Nazire Hanım’a gidip, olayı ona naklettikten sonra “Eğer benim oğluma bir zarar gelecek olursa bunu sizden bilirim.” dedi... O kör döğüşü yıllarından, at izi ile it izinin birbirine karıştığı o kaos günlerinden sağ salım çıktığıma bugün şükrediyorum. Tabi bu saçma sapan kör döğüşü tanrısına kurban verdiğimiz binlerce gencin, karartılmış bunca hayatın acısını yüreğimde hissederek...

1987 Bayrak Gazetesi yılları. Merhum Necati Aykan'la birlikte bir folklor faaliyetinde.

Bayrak Gazetesi'nin sanat odasında yavaş yavaş Mücadele hareketindeki sıkıntılar, lider kadrosunun en başındaki Aykut Edibali'nin birtakım rahatsız edici tasarrufları konuşulmaya başlandı. Gazetenin matbaa ve binasının eski bir MİT ajanı olan Aclan Sayılğan'dan devralınmış olması, bu arada MİT ile bağlantılı birtakım zevatın Yeniden Milli Mücadele Dergisi ve Bayrak Gazetesi bürolarında sıkça görünür olmaları bizde rahatsızlık uyandırıyor. Bunu kendilerine aktardığımız büyüklerimiz "Aykut Abi MİT'i ele geçiriyor" cevabını veriyorlardı. Bu akıl almaz bir durumdu. Kendi kendimize ve hatta birbirimize soruyorduk: "Biz mi MİT'i ele geçiriyoruz, yoksa MİT mi bizi?.." Bu sıkıntılar, bu cevabı verilemeyen sorular, liderin hayatı, yaşantısı etrafında oluşan soru işaretleri giderek arttı ve sonunda büyük çöküşün emareleri bir bir görünmeye başladı... Hayatını bütünüyle harekete adayın, gençlik dönemini çoktan geçmiş ve olgunluk yaşının merdivenlerini tırmanan binlerce, on binlerce insan, işsiz güçsüz, çoluksuz çocuksuz ortada kalıverme tehlikesi ile yüz yüzeydi. Kullanılmışlık, aldatılmışlık, yarı yolda bırakılmışlık duygusuna kendini kaptıran birçok Mücadeleci depresyona girdi. Bazı arkadaşlarımız intiharın sınırlarına yaklaştı.

Bir kısım arkadaşlarımız o yıllarda temelleri atılan Fethullah Gülen hareketinin büyümesine kapılarak onun has müritleri arasına girdi; bir kısmı da çeşitli tarikatlerin cazibesine kapılıp düne kadar eleştirdiğimiz ve neredeyse tamamı uluslararası şebekelerin manipülasyon aracı olan mistik/ezoterik cemaatlerin

kuyusuna düştü. Metin Toker'in "Sağın DEVGENC'i" olarak tanımladığı Mücadele Birliği, bir devin dizleri üzerine çöküşü gibi hızla yıkılış sürecine girmişti. Şimdi biz kendi kendimize soruyorduk; "Bu hareket Amerika'nın Yeşil Kuşak veya İlmli İslam projesinin bir uzantısı olarak mı organize edilmişti de, görevini tamamladığı için artık sonlandırılmasına mı karar verilmişti?.."

Bayrak Gazetesi'nde yöneticimiz olan Ahmet Taşgetiren ve diğer abiler bizim, gazetenin sanat odasında kendi kendimize yaptığımız bu eleştirilerden rahatsız olarak bizi eleştirmeye başladılar. Fakat ok bir kere yaydan çıkmıştı; geriye dönüş yoktu... Mücadeleciler'in kuvözden çıkar gibi tek tek hayatın acımasız gerçekleriyle karşılaştılar ve tek başlarına kalarak yeniden hayata tutunmaya çalıştılar... Ben de tam bu yıllarda (sene 1977) evlenmeye karar vermiş ve bunu lider kadrosuna iletmişim. "Aykut Abi"den gelen cevap şu oldu: "Hz. Ömer demiştir ki; geçim endişesi ile evlenmeyenin aklına şaşarım!.." Yani Aykut Edibali demek istiyordu ki; "Evlenmek isteyen arkadaşlarımıza herhangi bir katkıda bulunmayı düşünmüyoruz; başlarının çaresine baksınlar."

Eski Türk Edebiyatı Kürsüsü Başkanı Prof. Dr. Abdülkadir Karahan'ın İ.Ü. Edebiyat Fakültesindeki odasında.]

Prof. Dr. Abdülkadir Karahan'ın Sekreterliği

Yıllarca gönül verip emek sarf ettiği bütün bu fikrî beraberliklerin dağılması, üstelik bunun tam da evlilik telaşı arifesine denk gelmesi üzerine Muhammet

Nur kendisini ve müstakbel ailesini geçindirecek yeni bir iş arama yoluna düşer. 1977 senesinde henüz üniversite 3. sınıf öğrencisiyken hem okuyacak hem de yeni bir işte çalışacaktır. Tam da bu sırada kaderin çarkları garip bir biçimde dönmeye başlar:

Fuzuli Amfisi'nde Halk Edebiyatı dersindeyim... Hoca bir ara derse ara vererek başkanı olduğu Eski Türk Edebiyatı kürsüsüne bir kürsü sekreteri, bir de İngilizce tercüman aradığını söyledi. Sınıftan bu memuriyet kadrolarına müracaat etmelerini istedi... Ben hemen parmağımı kaldırarak daktilo bildiğimi söyledim... Hoca, dersten sonra beni 3. Kattaki odasına çağırdı ve daktiloya bir kağıt koyarak söylediklerini daktilo etmemi istedi...

Hoca beni beğenmişti... Hemen gidip Dekanlık Bürosuna müracaat etmemi söyledi... Başvurumu yaptım. Ben artık Eski Türk Edebiyatı Kürsüsü sekreteri olmuştum... Dünyanın en zor insanı ile aynı odada birlikte geçirdiğim altı uzun yıl... Ben o yıllarda Karahan Hoca'nın nezdinde Eski Türk Edebiyatı kürsüsünün diğer hocalarının (Mehmet Çavuşoğlu ve Ali Alparslan) ve asistanların (Şakir Diclehan, Şeyma Güngör ve Türkay Gültekin) bir nevi gönüllü savunuculuğunu yapıyordum. Karahan Hoca bir gün Mehmet Çavuşoğlu ile Ali Alparslan Hocalar ile ilgili olumlu ifadeler kullandığımda bana demişti ki: "Sen Çavuşoğlu ile Alparslan'ın ajanı mısın!.." İşin kötü tarafı, bölümdeki diğer hocalar da beni Karahan Hoca'nın "adamı" sanıyorlardı. Yani ne İsa'ya yaranabiliyordum, ne Musa'ya... İşin daha komik tarafı; bölüm hocalarımızdan Osman Fikri Sertkaya benim MİT tarafından Karahan'ın yanına ajan olarak yerleştirildiğimi (!) tespit etmiş ve bunu bölümde uluorta dile getirebiliyordu. Sonradan Osman Hoca bana bu vehminden gülerek söz etmiştir.

Evliliği ve Doktoraya Başlaması

Eski Türk Edebiyatı Kürsüsü sekreteri olarak göreve başladıktan kısa bir süre sonra aynı yıl içinde Zehra Hanımla yeni bir hayata başlar. Nişan yüzüklerini Karahan Hoca takar. Bugün Tuba, Merve Zeynep ve Taliha adlarında üç kızı ve Tuba'dan Hazal Ayça ve Ayşe Zeynep adında iki de torunu vardır.

Nihayet 1979 yılında Yeni Türk Dili Kürsüsünde hazırladığı bitirme tezi ve Eski Türk Edebiyatı, Yeni Türk Edebiyatı, Türk İslam Felsefesi kürsülerinden aldığı sertifikalarla Edebiyat Fakültesinden mezun olur. Mezuniyetinden hemen sonra doktora kabul imtihanına girerek doktora öğrencisi olur. 1981 yılında askerlik hizmetini Denizli Er Eğitim Tugayında dört aylık kısa dönem er olarak ifa ettikten sonra Eski Türk Edebiyatı Kürsüsündeki sekreterlik görevine döner.

Nişan Töreninde

Düğününe katılan Mücadele Birliği arkadaşları. Sağda merhum Necati Aykan, solda Yavuz, onun solunda Veli Şirin ve en solda Prof. Dr. Mustafa Aydın. Oturanlar: solda Kemal Özpınar, ortada Mehmet Ali Taşçı, sağda Mehdi Nüzhet Çetinbaş.

O yıllarda doktoradan önce yüksek lisans eğitimi dönemi henüz ihdas edilmediğinden, bir bakıma şimdiki yüksek lisans tezinin yerini tutacak bir travay çalışması hazırlar. 15. Yüzyıl Dil ve Edebiyat faaliyetleri ile ilgili bu çalışmasını teslimden sonra Prof. Dr. Mehmet Çavuşoğlu ile *Şeyhülislam İshak Efendi, Hayatı, Şahsiyeti, Eserleri ve Divanının Tenkitli Metni* ünvanlı doktora tezine çalışmaya başlar. Çavuşoğlu Hoca'nın o yıllarda Mimar Sinan Üniversitesi'ne geçmesi sebebiyle bu tez çalışması kürsü başkanımız Prof. Dr. Ali Alparslan Hoca'nın yönetiminde 1987 yılında tamamlanmıştır.

Benim Muhammet Nur Doğan'la ilk karşılaşmam 1983 yılında Eski Türk Edebiyatı Kürsüsü için açılan iki adet asistanlık kadrosunun ilanı ile başlar. Aynı fakültede aynı yıllarda okumamıza rağmen onu daha önce belki de hiç görmemiştim. Kendisinin de ifade ettiği üzere o yıllar üniversite eğitiminde tam bir kargaşanın yaşandığı, sağ sol ayrımıyla öğrencilerin birbirine kırdırıldığı dönemlerdi. Dersler bir hafta on gün kadar yapılır derken bir fakülte kurşunlanır yahut bir yere bomba atılır ve üniversitede dersler süresiz tatil edilirdi. Kendisi bu karşılaşmayı şöyle anlatıyor:

1983 yılında Eski Türk Edebiyatı kürsüsünde iki adet asistanlık kadrosu ilan edilmişti. Bu kadrolardan birine talip oldum. Açılan imtihana benimle birlikte, Ahmet Atilla Şentürk, (merhum) Cevat İzgi, İskender Pala ve bir de daha sonra Eski Türk Edebiyatı kürsüsünde İngilizce tercümanlık kadrosunda görev yapacak olan Irak asıllı (merhum) Kuteybe Ömer girdik. Sınav gözetmenimiz Şeyma Güngör Hoca'ydı... İmtihan akşam saat 17.00'den sonraya sarktığı için, sınav yönetmeliği gereği, kürsü başkanımız Prof. Dr. Abdülkadir Karahan'ın bana dikte ettirip dekanlığa gönderdiği dilekçe üzerine, kâğıtlar okunmadan dekanlığa teslim edilerek sınav iptal edildi. Aradan aylar geçtikten sonra bu kadrolar tekrar ilan edildi ve yapılan imtihan sonucunda ben ve Atilla Şentürk Eski Türk Edebiyatı Kürsüne asistan olarak atandık

Burada bir hususa değinmeden geçemeyeceğim. İlk imtihanda bulunan ve daha sonraki imtihana girmeyen İskender Pala'nın yıllar sonra bir yazısında inanılmayacak bir iddiada bulunduğu şahit olduk. Güya kendisi bu imtihanda başarılı olduğu hâlde, Karahan Hoca "Oğlum, sen bu gidişle beni geçeceksin!" diyerek onu kazandırmamış; hatta bu haksızlık ikinci sınavda da aynen tekrarlanmış imiş. İşin aslını bilenler sağda solda bu iddianın konuşulduğunu duyunca -ki içinde merhum hocamız Abdülkadir Karahan'a karşı asılsız bir isnat da bulunduğundan- şaşırıp kaldılar. Çünkü öncelikle merhum Karahan'ı biraz tanıyanlar, onun kendisi için acziyet itiraftı sayılabilecek böyle bir ifadeyi -velev ki iddia gerçek olsa dahi- asla ve asla kullanmayacağını bilirler. Hayatı başta kendi hocası Ali Nihat Tarlan olmak

üzere neredeyse bütün meslektaşlarıyla ciddi polemiklerle geçmiş ve her defasında kendisini en üstün pozisyonda görmeyi karakter edinmiş Abdülkadir Karahan Hoca gibi bir şahsiyetin, yeni mezun olup bölüm kütüphanesindeki memuriyeti esnasında para karşılığı öğrencilere tez yazmaktan başka ilmî bir faaliyetine şahit olamadığımız İskender Pala'dan akademik anlamda korkup çekineceğine ve bir de bu endişelerini bu değerli arkadaşımızın yüzüne karşı dile getireceğine inanmak mümkün değildir. Üstelik ikinci imtihana hiç girmediği hâlde, buna da katıldığını ve yine Karahan Hoca'nın, bile bile kendisine sınavı kazandırmadığını söylemesi ancak ateş ile izah edilebilecek bir durum arz etmektedir. Zira İskender Pala birinci imtihanı kazanamayınca Deniz Harp Okulunda edebiyat öğretmenliğine başladığından zaten böyle bir kadroya müracaat etmesi fiziken mümkün değildi.

Kürsü sekreterliği sonrası Denizli'den dört aylık kısa dönem askerlik eğitimi hatırası.

Asistan olduğumuz sene bölümdeki hocalarımızdan bir kısmı geçici bir müddet için Anadolu üniversitelerinde görev aldılar. Bölümde ders veren hoca sayısı bir hayli azalmıştı. Bölüm başkanımız Prof. Dr. Mehmet Kaplan beni çağırarak dini müktesebatımın fazlalığı nedeni ile Eski Türk Edebiyatının Kaynakları dersine girmemi istediğini söyledi. Ben de bu görevi büyük bir memnuniyetle kabul ettim ve o günden bu güne neredeyse 40 yıldır kesintisiz olarak ve elbette Metin Şerhi dersleriyle birlikte bu dersi okuttum. Hâlen İstanbul Üniversitesi'nden emekli olduktan sonra kadrolu öğretim üyesi olduğum İstanbul Arel Üniversitesi'nde de bu dersleri vermeye devam ediyorum. Bu yüksek yoğunluklu hocalık yıllarım

bana Eski Şiirin Bahçesinde, Fatih Divanı ve Şerhi, Fuzûlî-Leylâ ve Mecnûn, Şeyh Gâlib-Hüsn ü Aşk, Fuzûlî'nin Poetikası, Aynaya Yolculuk ve Şiristan adlı kitapları kazandırdı. Bunlar bugün Türkiye'nin birçok üniversitesinde ders kitabı olarak okutuluyor.

Asistanlık Yılları

Asistanlık imtihanını kazandığımız günden itibaren Prof. Dr. Ali Alparıslan Hoca'nın odasının hemen bitişişindeki 337 numaralı odayı ağabeyim ve dostum Muhammet Nur ile uzun yıllar paylaşmam sebebiyle kendisini bu dünyada en iyi tanıyanlardan biri olduğumu rahatça iddia edebilirim. Kalender meşrebi ve zarif edasıyla herkese kendini sevdiren gönül adamı hocanın himayesinde gerçekten güzel ve keyifli bir asistanlık dönemi yaşadık. Bize her zaman bir arkadaş sıcaklığı ile davranan hoca öyle bir insandı ki beyefendiliğinden, dekanlığa gidecek en sıradan bir evrakı dahi bize zahmet olur endişesiyle kendi götürürdü. “Hocam biz burada hemen yanınızdayız. Emretseniz biz götürürüz niçin böyle bizi mahcup ediyorsunuz” diye serzenişte bulunduğumuzda da “Gitmişken bir iki kişi görür hoş beş ederiz, hem de yürümüş olurum” türünden bir bahane öne sürüp yine her zaman kendi işini kendi görmeyi tercih ederdi. Bu sebeple her fırsatta “Biz hoca sayesinde üniversitede asistanlık etmedik, resmen saltanat sürdürdük” demişimdir. Nur Doğan o günleri şöyle anlatıyor:

O odanın ağızı olsa da komuşsa; orada aziz hocamız ve kürsü başkanımız sevgi, vefa ve cömertlik abidesi Prof. Dr. Ali Alparıslan'ın himayesinde çok güzel günler yaşamıştık. Hocamızın her konuda bize aşırı bir güven ve teveccühü olduğundan kürsünün hemen bütün işlerini bize havale etmişti. Öyle ki o yıllarda biz de asistan olmamıza rağmen hoca nezaket ve zerafeti sebebiyle “Yarın bu arkadaşlarla siz muhatap olacaksınız” diyerek kürsüye alınacak yeni elemanların seçimine varıncaya kadar her konuda bizim görüşümüze itibar ederdi. Artık profesör unvanı ile hizmet yolunda akademik camiamızın köşe başlarını tutan Mehmet Çelik (sonradan nedense adını Kutalmış'a çevirdi) ve bugün anabilim dalı başkanı olan Azmi Bilgin o dönemde tensibimizle ellerinden tutup bölüme aldığımız elemanlardandı. O zamanlar tabashbus için birbiriyle yarış eden bu arkadaşların, hocanın emekli olmasını müteakip yaradılış gereği derhal saf değiştirerek aleyhimizde gösterdikleri gayretkeşlikler ibrete şayan olmuştur. Bölümde iki adet yardımcı doçentlik kadrosu bulunuyordu. Atilla Şentürk ve ben bu kadrolara müracaat etmek istediğimizde o güne kadar selamlaştığımız, görüşüp konuştuğumuz, birlikte yemeğe gittiğimiz bazı öğretim üyesi arkadaşlar hakkımızda bir iftira kampanyası başlattılar.

O dönemin rektör yardımcılardan birine topluca gidip ikimiz hakkında akıl almaz ithamlarda bulunmuşlar; sonra Edebiyat Fakültesi dekanına da aynı suçlama ve iftiraları yansıtarak sudan bir bahaneyle hakkımızda disiplin soruşturması açtılar. Bu arada ben yardımcı doçentlik kadrosunu alamayacağımı anlayınca doğrudan doçentlik müracaatında bulunmuştum.

Solda:1980'li yıllarda Libyalı Beşir Âmir'in doktora savunması ardından İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünün bahçesinde. Yanında Beşir Amir, ayakta sol başta Prof. Dr. Nuri Yüce, ortada merhum Prof. Dr. Ali Alparslan ve sağda ise merhum Prof. Dr. Nihat Çetin. Sağda: Doçentlik takdim tezini hazırlarken

Bölümdeki bu hayırhah arkadaşlar hemen devreye girip YÖK'e nüfuz ederek benim jürimi branş dışı ve kendi siyasî görüşlerinden bazı öğretim üyelerinden oluşturdular. Yalnız minareyi çalanın kılıfını hazırladığı gibi bir tek üyeyi (rahmetli Prof. Dr. İsmail Ünver Hoca) Eski Türk Edebiyatı Anabilim Dalından seçtirmişlerdi. Bununla da kalmayıp Ünver Hoca'yı Ankara'da ziyaret ederek hakkımda tezgâhladıkları kurgu ve iftiraları ona da anlatmışlar. Ancak haysiyet ve ilke adamı Ünver Hoca, bu tefrikacıları huzurundan kovarak benim doçentlik müracaatımı, diğer saha dışı dört üyenin olumsuz görüşüne rağmen eserler safhasında kabul ettirdi. Ben İsmail Hoca'ya yapılan bu fitne ziyaretinden haberdar olunca, doğru Ankara'ya gidip kendisinin bana bu konuda şahitlik edip etmeyeceğini sordum. Olumlu cevabı alınca gelip Edebiyat Fakültesi

Dekanlığından bu arkadaşlar ile ilgili soruşturma açılmasını talep ettim... Bunun üzerine yard. doç. kadromuzu ilan etmeyip kendisiyle görüşme taleplerimizi her defasında geri çeviren Dekan Nurhan Atasoy, telaşla beni ve Şentürk'ü çağırarak her iki soruşturmayı da yok kabul etmek istediğini söyleyerek dilekçenin geri çekilmesini talep etti. Utanmalarına sebep olur muydu bilinmez fakat eğer soruşturma açılsaydı, bu hasta ruhlu, sinsî ve çirkin entrikalar bütün çıplaklığı ile ortaya dökülecek ve maalesef Türkiye'de pek çok akademisyenin kaderini etkileyen bu tür oyunlardan biri daha resmen ifşa edilecekti.

Nur Doğan'ın yukarıda bahsettiği yıllar gerçekten kötü ve bunaltıcı dönemlerdi. Ali Alparslan Hoca'nın emekliye ayrılmasının hemen ardından, akademik yetersizlikle tebarüz edip entrikayla yükselmeyi huy edinmiş bazı şahıslar arkamızdaki bu gücün yokluğunu fırsat bilerek bölümde türlü fitne fırtınaları estirmeye başladılar. Öyle ki kendisini daha lise yıllarından tanıyıp gönül bağladığım, hoca talebe ilişkisinden öte baba oğul kadar yakın olduğum Ömer Faruk Akün dahi aleyhimizdeki söylentilere inanır olmuştu. Daha sonraki yıllarda gerçekler bir bir ortaya dökülünce merhum hocamız kimin ne olduğunu çok iyi anladı ancak artık iş işten geçmiş, hoca çoktan emekli olmuştu. Türkiye üniversitelerinin kanayan yarası bu türden kısır çekişmelerin baskın olduğu bir ortamda akademik manada bir üretim olamayacağını gördüğüm için yolun başındayken birkaç defa üniversiteden ayrılmayı dahi düşünmüştüm. Fakat her defasında bizi çok iyi anlayan ve çevrilen entrikaları başından itibaren yakinen bilen hocamız Prof. Dr. Mertol Tulum'un o günlerde verdiği manevî destek asla unutulmaz. O yıllarda aleyhimizdeki bu kumpaslar öylesine baskındı ki üniversiteden ihracımıza kesin gözüyle bakan bazı arkadaşlar bize selam dahi vermeye korkar olmuşlardı. Her şerde bir hayır vardır derler, bu yalnızlığa itilmişlik Mertol Hoca'nın da teşvikleriyle bizi daha çok ve hırsıyla çalışmaya sevk etti. "Bunları bit gibi ezmenin tek yolu güçlü eserler ortaya koymaktır" diyordu hoca. Biz de birlikte kaldığımız o 337 numaralı odayı adeta akademik bir arenaya çevirdik. Mesela *Âşık Çelebi Tezkiresi*'nin tenkitli metnini kurma mesaisinin bizi oldukça geliştirdiğini söyleyebilirim. Yıllar süren çalışmalardan sonra tenkitli metni kuralım derken daha sonra Çelebi'nin kendi el yazısı nüshayı bulunca hem sevindik hem de üzüldük. Satır satır nüsha farklarını göstermek için yıllarca uğraştığımız bu metne harcadığımız mesai, neredeyse bir anda anlamsız hâle gelmişti. Fakat daha sonraki yıllarda bu çalışmaların meyvelerini fazlasıyla topladığımızı söyleyebilirim. O odada baş başa verip manzum ve mensur metinler üzerinde ciddi çekişmelere varan cedelleşmeler neticesinde bir süre sonra edebî metinleri daha iyi kavrama ve yorumlamaya

başladık. Üstelik merhum hocamız Mehmed Çavuşoğlu'nun aramızdan erken ayrılmasıyla adeta öksüz kalmış gibiydik. Fakat bütün bu yokluklar bizdeki araştırma ruhunu kamçılıyor ve bizi imkânsızlıkları zorlama yoluna teşvik ediyordu. Özellikle benim "Metin Tamiri" derslerime bazı haftalar misafir hoca olarak davet ettiğimiz Mertol Tulum Hoca'nın okuttuğu *Mevâidü'n-nefâis* yahut *Elvan Çelebi Menâkıbı* gibi metinler üzerindeki çalışmalar bizim için gerçekten ufuk açıcı olmuştur.

Merhum Ali Milani Hocanın Moda'daki evinde. Sağda halen Bilkent Üniversitesi'nde Eski Türk Edebiyatı öğretim üyesi olan Mehmet Kalpaklı.

Merhum Hocamız Ali Milani

Edebiyatta hayatın soluğunu yakalayışımızda bundan 15 yıl kadar önce rahmet-i Rahman'a kavuşan hocamız Dr. Ali Milani'nin rolü büyüktür. Gönül adamı, dünya tatlısı Dr. Ali Milani İranlı bir Azeri Türkü idi. Gençlik yıllarında İran Radyosu'nda çalışırken şah tarafından haklarında tutuklama emri verildiğini duyunca birkaç arkadaşıyla birlikte İstanbul aktarmalı Paris'e kaçmak için uçağa binmiş. Ancak kaderin garip cilvesi hayatında ilk defa Yenikapı'da denizle karşılaşıp suya girdiklerinde kırık bir cam şişe ile ayağı ağır yara aldığından bileti yanmış, İstanbul'dan ayrılamamış, hastaneden taburcu edildikten sonra da o yıllarda Şarkiyat Enstitüsünde dersler veren meşhur Prof. Hellmut Ritter'in derslerine katılıp onun dikkatini çekmiş.

Ardından İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Fars Dili ve Edebiyatı Bölümüne asistan alınmış. Doktorasını İran'ın büyük Sebk-i Hindî şairi Şevket-i Buharî'nin Divanı üzerine tamamlayan hoca kendisi de şair olup edebiyatın ruhunu ve toplum üzerindeki etkilerini iyi biliyordu.

Zaman zaman Mehmet Kalpaklı'nın da iştirakiyle Cumartesi günleri Muhammet Nur'la Ali Milani'nin Fenerbahçe'deki evine gidiyor, Farsça öğrenme bahanesi ile ondan hayat, edebiyat ve sanat dersleri alıyorduk. Hoca bize o muhteşem tebessümü ve kahkahaları eşliğinde edebiyatın hayattan ayrı bir şey olmadığını, insanların farkında olmadan halen edebiyatı yaşattıklarını gösterdi. Hoşuna giden bir söz veya beyit duyduğunda “Peh peh peh” naralarıyla ayağa kalkıp delikanlılar gibi raks edecek derecede coşkulu bu ihtiyar “Oğlum! Edebiyat hayattır hayat!..” diyerek adeta bize aradığımız yolu göstermişti. Allah onu rahmeti ile kuşatsın.

Bazen bu Cumartesi derslerine eli boş gitmemek için beraberimizde baklava börek türünden bir şeyler götürdüğümüzde bize şiddetle kızar, “Evladım ben sizden bunları istemiyorum. Ben size vitaminli proteinli yemekler hazırlarım! Boşverin bunları!” der, bazen derse ara verip heyecanla mutfağa girip İran usulü cilov eşliğinde türlü yiyecekler hazırlardı.

Muhammet Nur Doğan Mücadele Birliği ile Bayrak gazetesi ve Pınar dergisi yazarlıklarından ayrıldıktan sonra uzun süre herhangi bir dinî, fikrî ve hattâ edebî faaliyetin içerisinde yer almadı. Ancak bir ara, aynı apartmanda komşusu olduğu merhum arkadaşı Necati Aykan ile birlikte Elmalılı Hamdi Yazır'ın Kur'an tefsirini birlikte okudular. Daha sonra, bu okumaları yine Mücadele Birliği'nden arkadaşları olup onun gibi, hareketten ayrılan bir grup arkadaşının iştiraki ile bir bilim halkasına dönüştürdüler. Nur Doğan ve Necati Aykan dışında Hamza Türkmen, Av. Muharrem Balcı, Dr. Hasan Eryılmaz, Mehmet Sarı, (merhum) Sami Çerçi, Recep Aydın, (daha sonra İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Sosyoloji profesörü olan) İsmail Coşkun'dan müteşekkil bu ekip ilahiyat fakültelerinde ders kitabı olarak okutulan hadis usulü, hadis tarihi, fıkıh usulü, fıkıh tarihi, tefsir usulü, tefsir tarihi, akaid ve siyer kitaplarını akademik bir usul doğrultusunda birlikte mütalaa ediyor ve bunun yanında farklı tefsirlerden ilham alarak “İslamı asrın idrakine söyletmeye” çalışıyorlardı. Uzun yıllar süren bu faaliyet onları dinî düşüncede aklı kullanmanın ve bilimsel düşünmenin vazgeçilmezliği gerçeği ile buluşturdu. Bu ekip o yıllarda Türkiye'de dinî düşüncede aklı, metodik düşünmeyi ve özellikle Kur'an/vahiy kalkışlı bir islamlaşmayı gündemde tutan önemli bir isimle tanıştı: Ercüment Özkan... İslamî hareketin büyük mücahidi Ercüment Özkan önceleri Ürdün merkezli Hizbüttahrir hareketinin Türkiye temsilcisi

iken, sonradan bu hareketin Arap milliyetçiliğine kaçan söylemlerinden rahatsızlık duymuş ve kendi deyimi ile “Hizbüttahrir’den dokuz talakla ayrıldıktan” sonra Türkiye merkezli, yerli bir İslamî hareketin inşası cihetine gitmişti...

1992’de merhum Necati Aykan’la Cennetmahallesi’nde Kur’an tefsiri mütalaa ederken.

Bugün sağlıklı bir İslam arayışı içinde bulunan her düşünce insanının üzerinde emeği bulunan Ercüment Ağabey fikir hayatımız için her bir sayısı adeta bir efsane olan İktibas Dergisi’ni büyük maddî ve manevî fedakârlıklarla çıkartıyor, bu arada Türkiye’nin hemen her şehrinde sürekli konferanslar ve dersler vererek Türkiye Müslümanlarının ve hatta dünya islamının darmadağınlıktan kurtularak eli yüzü düzgün bir hâle gelişi hadisesinin temellerini atıyordu...

O bir akıl ve düşünce delisiydi. Düşünmenin ve akli kullanmanın farzietini, olmazsa olmazlığını o mütebessim çehresi ve halk bilgisi kimliği ile hiç durmadan, dinlenmeden halkımızın irfanına sunmaya çalıştı. Geçirdiği kalp krizlerine rağmen durmuyor, dinlenmiyordu ve yine böyle bir tebliğ faaliyeti esnasında Hakk’ın rahmetine kavuştu.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Kurul Salonunda doçentlik jürisi sonrası hatıra fotoğrafı.

Doçentlik ve Profesörlük Yılları

1991 yılında, hazırladığı *Şeyhülislam Es'ad ve Divanı* takdim tezi ile doçent unvanını alan Muhammet Nur 1997 yılında İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde hocası Prof. Dr. Mertol Tulum'un emekliye ayrılması ile boşalan profesörlük kadrosuna atandı. Doçentlikten itibaren bu güne kadar geçen sürede 15 kitap ve çok sayıda makaleye imza attı. Millî ve milletlerarası kongre, seminer, kolokyum ve sempozyumlarda bildiriler sundu. Beş uluslararası sempozyumda düzenleme kurulu başkanlığı yaptı. Bütün bu gayretleri için şöyle diyor:

Hamd olsun ki, bu naçizane çabalara karşılık herhangi bir devlet kurumundan, bir belediyeden, bir vakıf yahut dernekten küçücük bir ödül almak gibi bir bahtsızlığa uğramış değilim. Öküzün öküzle ödünç kaşındığı bu devirde herhangi bir manipülasyon odağına ram olmadan, sadece ve sadece Allah'a kulluk etme çabasına girip hür ve serazat bir ruha sahip olma gayretini belki sonuca ulaştırabilmenin en büyük ödül olacağını düşünüyorum. Allah bes; bâkî heves.

Üsküp Kril Metodiy Üniversitesi'nde düzenlenen sempozyumda. Eski Rektör Prof. Dr. Bülent Berkarda, o dönemde bölüm başkanı merhum Prof. Dr. Ömer Faruk Akün ve yıllarca kültür danışmanlığını yaptığı Eminönü Belediye Başkanı Doç. Dr. Ahmet Çetinsaya ile

Muhammet Nur Doğan'ın akademik faaliyetleri yanında fikir, düşünce ve kültür dünyasında, katıldığı çok sayıda televizyon programının, Türkiye'nin birçok şehrinin üniversitelerinde, belediyelerin kültür müdürlüklerinde ve çeşitli derneklerde verdiği konferansların yeri oldukça büyüktür. Başta TRT olmak üzere Kanal 6, Kanal D, ATV, Show, NTV, Beyaz TV, Hilal TV, On4 TV, Ulusal Kanal, Habertürk, Kanal 7, Star TV gibi televizyon kuruluşlarında genellikle dinî, edebî ve kültürel programlara katıldı ve bir ara Türkiye'nin en çok tanınan, bilinen ve izlenen yüzlerinden biri oldu.

Ancak daha sonra televizyon kanallarının hurafe satan din tacirleri tarafından işgal edilmesini müteakip Nur Doğan gibi akıl, düşünce ve bilimden söz eden kişilere televizyon ekranları adeta birer birer yasaklandı. O da düşünce ve tespitlerini artık sosyal medya aracılığı ile takipçilerine ulaştırma yolunu seçmiş bulunuyor. Bir aralık MTTB döneminde birlikte faaliyet gösterdikleri, Bakırköy Lisesinden arkadaşı Akif Kerimoğlu'nun finansmanını üstlenmeğe çalıştığı bir internet televizyonculuğu macerası yaşadı. Kanal 114 ismini verdikleri bu kanal için Mecidiyeköy'de güzel bir merkez binası kiralandı. Kameralar, stüdyo araç gereçleri bir şekilde temin edildi ve yayına başlandı. Maalesef Akif Kerimoğlu, başından geçen bir kaza sebebiyle bir süre sonra bu desteği veremeyince güzel başlayan bu teşebbüs de akim kaldı. Nur Doğan'ın

televizyon, gazete ve dergi sektörü ile ilgili çalışmaları arasında merhum Prof. Dr. Yaşar Nuri Öztürk ile birlikte yürüttüğü yayın faaliyetlerini de burada zikretmem gerekiyor. Kendisiyle ilk defa, genel yayın yönetmenliğini yürüttüğü *Kitap Dergisi*'nin Yaşar Nuri Hoca ile ilgili bir özel sayı hazırlaması sırasında tanıştı. Onunla aylarca birlikte mesai vererek dillere destan bir *Yaşar Nuri Öztürk Özel Sayısı* hazırladı. Yaşar Hoca, o zamanlar yazarlığını yaptığı *Hürriyet Gazetesinde* Muhammet Nur Doğan'a halkın huzurunda teşekkürlerini bildiren bir yazı kaleme aldı. Daha sonra Doğan ve Öztürk Kanal 6'da birkaç dini programa birlikte çıktılar.

Nur Doğan, merhum Yaşar Nuri Hoca'yı her fırsatta rahmet ve minnetle anmakta ve onu "milyonlarca insanı Kur'an'la buluşturan adam" olarak hayırla yad etmektedir.

Aşağıda unvanları zikredileceği üzere akademik hayatı boyunca klasik Türk edebiyatı sahasına ait birçok kitap kaleme aldı. Bunun yanı sıra insanların Kur'an'la tanışması ve Kur'an merkezli bir İslamî anlayışın yerleşmesi doğrultusundaki *İslamı Kur'an'dan Okumak* adlı kitabı ülke çapında ses getirdi. Bu arada *Pınar*, *Hisar*, *Türk Edebiyatı* ve *Ay Vakti* isimleri ile çıkan dergilerde yayımlanmış şiirlerini derlediği *Zamanın Gözleri Vardır* adlı eserini de burada özellikle zikretmem gerekiyor.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Eski Türk Edebiyatı Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Kemal Yavuz'un emekliliğinden sonra anabilim dalı başkanlığı görevini üstlendi ve bu vazifesini 24 Mayıs 2018 tarihinde emekli olana kadar sürdürdü. 28 Eylül 2018'den beri mesleğini İstanbul Arel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğretim üyesi olarak sürdürmektedir. Sohbetimizin sonuna geldiğimizde İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Eski Türk Edebiyatı Anabilim Dalı Başkanlığı yılları ile ilgili olarak şu değerlendirmeyi yapmıştır: *Bu dört yıla yakın süren dönemde Anabilim dalımızın öğretim üye ve yardımcıları ile güzel günler yaşadık. Bu arada Anabilim dalımızın, Fakültemizin ve akademik hayatımızın elim bir kaybından da söz etmeliyim: Fakültemizin güler yüzlü, melek siyretli öğretim üyesi, öğrencim ve meslektaşım Doç. Dr. Cemal Aksu derginin yayımlanma sürecinin bitimine gelinen şu günlerde aylar süren hastalığına yenik düşerek ebedî âleme geçti. Sevgili Cemal daha dün 24 Şubat 2018 Pazar günü İstinye Neslişah Sultan Camiinde ikinci namazından sonra hocalarının, talebelerinin ve mahallesindeki insanların iştirakleri ile cenaze namazı eda edilerek yakındaki kabristana defnedildi. Allah Cemal'imize Cennetini ve Cemalini nasib eylesin. Ben de bu değerli kardeşime Allah'tan rahmet ve mağfiretler niyaz ediyorum.*

Hocası Prof. Dr. Mertol Tulum'la Tekirdağ'daki yazlıkta geç saatlere kadar süren bir sohbet.

Hocası Prof. Dr. Kemal Eraslan ve Öğrencileriyle Jübile Töreninde.

NİZAMÜLMÜLK
Kültür Sanat Sezonu

DİVAN EDEBİYATI METİNLERİNİN ŞAHİTLİĞİNDE
ŞANLI BAYRAĞIMIZIN SEMBOLLERİ

PROF. DR. MUHAMMET NUR DOĞAN

SÖYLEŞİ

Tarih : 18 ARALIK 2017 PAZARTESİ
Saat : 20.00
Yer : DR. KADIR TOPBAŞ
- KÜLTÜR SANAT MERKEZİ

ESENLER BELEDİYESİ

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

www.esenler.bel.tr

KÜLTÜR SANAT ETKİNLİKLERİ

esenlerkultur

Prof. Dr. Muhammet Nur Doğan'ın Kitapları

1. *Kur'an-ı Kerîm Meali (Elmalılı Hamdi Yazır Mealinin Sadeleştirilmesi ve Notlandırılması)*, İhtar Yayıncılık, İstanbul 1996.
2. *Lâle Devri Şairi Şeyhülislâm Es'ad ve Divanı*, M.E.B. Yayınları, İstanbul 1997.
3. *Lâle Devri Şairi Şeyhülislâm İshak ve Divanı*, M.E.B. Yayınları, İstanbul 1997.
4. *Poeziya Od Yazıkov na Leylâ ı Mecnun*, (Mecnun ve Leylâ Dilinden Kitabımın Dr. Fadıl Hoca Tarafından Yapılan Makedonca Tercümesi) Prizma Yayınevi, Gostivar (Makedonya) 1997.
5. *Fuzulî, Hayatı, Sanatı ve Şiirlerinden Seçmeler*, Boğaziçi Yayınları, İstanbul 2000.
6. *Fuzulî, Leylâ ve Mecnun (Metin, Düzyazıya Çeviri ve Notlar ve Açıklamalar)*, Yapı Kredi Yayınları Kâzım Taşkent Klasik Yapıtlar Dizisi, 1. Baskı 2000, 5. Baskı 2007. (Daha sonra Yelkenli Yayınevi)
7. *İshak ve Es'ad Divanından Seçmeler*, Enderun Kitabevi, İstanbul 2001.
8. *Mecnun ve Leylâ Dilinden Şiirler*, Enderun Kitabevi, İstanbul 2001.
9. *Fuzulî'nin Poetikası*, Ötüken Kitabevi, İstanbul 2002. (Daha sonra Yelkenli Yayınevi)
10. *Eski Şiirin Bahçesinde*, Alternatif Düşünce Yayınları, İstanbul 2005. (Daha sonra Yelkenli Yayınevi)
11. *Zamanın Gözleri Vardır (şiirler)*, İstanbul, 2005.
12. *Fatih Divanı ve Şerhi*, Yelkenli Yayınevi, İstanbul 2006, 2007.
13. *Şeyh Galip - Hüsn ü Aşk (Nesre Çeviri, Notlar ve Açıklamalar)*, Yelkenli Yayınevi, İstanbul 2006.
14. *İslâmı Kur'an'dan Okumak*, Bilge Kültür Yayıncılık, İstanbul 2008.
15. *Fatih Divanı ve Şerhi (Dîvân of Sultan Mehmed II With Commentary-İngilizce Çevirili Baskı)*, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, İstanbul 2014.
16. *Aynaya Yolculuk*, Yelkenli Yayınevi, İstanbul, 2016.
17. *Şiiristan (İzahlı ve Şerhli Divan Şiiri Antolojisi)*, Yelkenli Yayınevi, İstanbul 2018.

Millî ve Milletlerarası Dergilerde Yayımlanan Makaleleri

1. “Lâle Devri Şairlerinden İshak Efendi'nin Orijinal Bir Mesnevîsi: Bi'set-nâme (Metin, Nesre Çeviri ve Açıklama)”, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi* c.XXVII, 1994-1997, s.101-168.
2. “Fuzulî'nin Poetikası”, *İlmî Araştırmalar Dergisi*, 2, 1996, s.47-72.
3. “Şeyhülislamın Mavi Çizmesi”, *Tarih ve Düşünce Dergisi*, Ocak 2003, s.78-81.
4. “Divan Şiiri Metinlerini Anlaşılabilir Kılma Adına Vulgarize Etmek Zorunda mıyız, Ya da: Büyülü Perde Nasıl Aralanmalı”, *Tarih ve Düşünce Dergisi*, Şubat 2003, s. 56-70.
5. “Divan Şiirinde Aşk”, *Doğu-Batı Dergisi* (Aşk ve Doğu Özel Sayısı) Şubat 2004, s.31-53, İstanbul.
6. “Fatih (Avnî) Divanı'ndaki Kültürel ve Estetik Unsurların Toplu Tahlili”, *Fatih ve Dönemi*, Kültüre Hizmet Vakfı Yayınları, s. 354-383, İstanbul 2004.
7. “Fatih Sultan Mehmet (Avni) Divanı Üzerine”, *Eyüp Sultan Sempozyumu I-VII Tebliğler*, Seçme Metinler, s. 247-261.
8. “Fatih Sultan Mehmet (Avnî)'nin Şiirinde Hükümdarlık Duygusu”, *Sarmaşık Kültür Dergisi*. Kalız 2005. zb60-63.
9. “Edebiyat, Gizemli Yolculuk”, *Mühür Şiir ve Edebiyat Dergisi*, Mart-Nisan 2005, s. 7-9.
10. “Yolculuk Metaforu Bağlamında Divan Şiirini Üretmek ve Anlamak”, *M.E.B. Bilim ve Aklın Aydınluğunda Eğitim Dergisi*, Divan Edebiyatı Özel Sayısı, Temmuz-Ağustos 2006, s.47-57.
11. “Klasik Türk Şiirinde Su İle İlgili Metaforlar”, *Z Kültür/Sanat/Şehir Mevsimlik Tematik Dergi* (Zeytinburnu Belediyesi), Güz 2017/2, s. 404-412.
12. “Bülbülün Gıdası Yaprak Kebabıdır”, *Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, C.1, S.1, 2018, s.391-408

Prof. Dr. Muhammet Nur Doğan'ın bir kısmı bugün akademik camiada yer alan, bir kısmı da öğretmenlik mesleği ile ülkenin dört bir yanında dağılmış yüzlerce öğrencisi olmuştur. Bunlardan kendisiyle doktora ve yüksek lisans tez çalışması yapanlardan bazıları şunlardır:

Doktora Tezleri

1. Baysal Kersu (1992) *Nizâmî Divanı'nda Sevgilide Güzellik Unsurları*
2. Yasemin Akbudak (2002) *Mesîhî Divânı'nın Tahlili* (2 cilt)
3. Sibel Ülger (2003) *Leylâ ve Mecnûn'da Hikâye Tekniği*
4. Esmâ Şahin (2011) *Bâkî Divânı'na Göre 16. Yüzyıl Osmanlı Toplum Hayatı*
5. Savaşkan Cem Bahadır (2012) *16. Yüzyıl Klasik Türk Şiirinde Şarap ve Şarapla İlgili Unsurlar.*

Yüksek Lisans Tezleri

1. Vildan Serdaroğlu (1994) *Nedim Divanı'ndaki Soyut Kavramlar* (gazeller, şarkılar, rubailer, kıt'alar; tarihler; beyitler)
2. Yasemin Öz (1995) *Nedim Divanı'ndaki Soyut Kavramlar: Kasideler*
3. Mahmut Camcı (1996) *Nefî Divanında Şiir ve Edebiyatla İlgili Kavramlar*
4. S. Ahmet Şahinoğlu (1997) *Zatî Divanı'ndaki Soyut Kavramlar*
5. Abdurrahim Elveren (2001) *15. yüzyıl Şairlerinden Arif ve Hamsesi*
6. Şadiye Akyol (2002) *Bakî Divanı'ndaki Soyut Kavramların Tahlili*
7. Sümeyye İnce Sinan (2005) *Taşlıcalı Yahyâ Bey Divânı'ndaki Soyut Kavramlar (Kasideler-Musammatlar-Şehrengizler-Gazeller-Mukatta'lar)*
8. İsmail Soyyiğit (2006) *Bakî'nin Kasidelerinde Edebi Tasvirler*
9. Hüseyin Yakar (2007) *Fuzulî'nin Leyla ve Mecnun Mesnevisinde Tabiat Tasvirlerinin Estetik Olarak Kullanımı.*
10. Zahide Berrin Özer Oktan (2009) *Muhyî-ı Guşenî'nun Hüsn ü Dil'i ve İncelenmesi*
11. Süreyya Uzun (2011) *Üsküdarlı Aşkî Divanı Tenkitli Metin, Nesre Çeviri ve 16. yy. Osmanlı Hayatının Divandaki Yansımaları*
12. Eyyüp Azlal (2013) *Ahmed Fâik'in Türkçe Mem u Zîn Mesnevîsinin İncelenmesi ve Fuzûlî'nin Leylâ vü Mecnûn Mesnevîsiyle Mukayesesi (Metin-İnceleme-Mukayese)*
13. Meraj Niknam (2014) *Bursevî Muhyiddin Efendi, Hayatı, Edebi Kişiliği ve İlahîleri'nin Tahlili*
14. Bilgen Köksal Övür (2015) *Ahmet Paşa Divânı'ndaki Soyut Kavramlar*

15. Nalan Kutsal (2017) *Hayati'nin Tuhfe-i Vehbi Şerhi Üzerine Bir Sözlük İncelemesi*

Akademik Toplantılarda Sunduğu Bildiriler

1. “*Metin Şerhi Üzerine*”, İLESAM'ın düzenlediği I. Eski Türk Edebiyatı Kollojumu Bildirisi, 17-18 Ocak 1992.
2. “*Şeyhî Divanı'ndaki Mücerret Unsurlara Semantik Bir Bakış*”, Dumlupınar Üniversitesi Rektörlüğü I. Kütahya'lı Şairler Sempozyumu Bildirisi, 4-5 Haziran 1998.
3. “*Yahya Kemal Beyatlı ve Klasik Edebiyatımız*”, İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Dekanlığı ile Fetih Cemiyeti'nin Birlikte Düzenlediği Ölümünün 40. Yıldönümünde Yahya Kemal Beyatlı Günleri Bildirisi, 2-4 Kasım 1998.
4. “*Klasik Edebiyatımızda Sanat ve Şiir Felsefesi*”, Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık A.Ş.'nin İstanbul'da Düzenlediği Osmanlı Dünyasında Şiir Uluslar arası Sempozyumu Bildirisi, 19-22 Kasım 1999.
5. “*Klasik Türk Edebiyatında Osmanlı Hayatının İzleri*”, Türkiye Milli Kültür Vakfı'nın Düzenlediği Osmanlı Devletinin Kuruluşunun 700. Yıldönümü Kutlamaları Sempozyumu Bildirisi, 20 Mayıs 2000.
6. “*Erzurum'lu Darir'in Edebî Yönü*”, Erzurum Kalkınma Vakfı'nın Erzurum'da Düzenlediği Kadı Darir Paneli'nde Yapılan Konuşma, 11 Mart 2000.
7. “*Ahmet Talat Onay'ın Eski Türk Edebiyatında Mazmunlar Kitabı*”, İ.Ü. Rektörlüğü'nün düzenlediği TBMM'nin Açılışının 80. Yılı Dolayısıyla Atatürk Devrinde Dil ve Edebiyat Bilgi Şöleni'nde Yapılan Konuşma, 2-3 Mayıs 2000.
8. “*Baki Divanında Sosyal Hayat İle İlgili Bazı Dikkatler*”, Türkiye Yazarlar Birliği ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi kuruluşlarından Kültür A.Ş.'nin İstanbul'da TYB İstanbul Kültür Merkezi'nde Birlikte Düzenlediği Ölümünün 400. Yıldönümünde Bir İstanbul Şairi: Bâkî Sempozyumu'nda Sunulan Bildiri, 2-3 Aralık 2000.
9. “*Klasik Türk Edebiyatında İran Tesiri ve Divan Şiirinin Millî Karakteri*”, İran İslâm Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Diploması ve Tarihî Senedler Merkezi'nin Tahran'da Düzenlediği İran-Turan Dünyası Semineri'nde Sunulan Bildiri, 13-14 Şubat 2001.

10. “*Medeniyetler Çatışması Projesi ve İslâm*”, Eminönü Belediye Başkanlığının İstanbul’da Eminönü Kadırga Kültür Merkezi’nde Düzenlediği Perşembe Kültür Sanat Sohbetleri’nde Verilen Konferans, 25 Ekim 2001.
11. “*Bakî’nin Şiir Aynasında Osmanlı Hayatından Renkli Akisler*”, Eyüp Belediyesi’nin İstanbul’da Düzenlediği Tarihi, Kültürü ve Sanatıyla VI. Eyüpsultan Sempozyumu’nda Sunulan Bildiri, 10-12 Mayıs 2002.
12. “*Mehmet Akif Ersoy’un Düşünce Adamı ve İnkılapçı Kimliği*”, Rumeli Türkleri Kültür ve Dayanışma Vakfı’nın İstanbul’da Düzenlediği Mehmet Akif Ersoy Anma Toplantısı’nda Yapılan Konuşma., 24.12.2002.
13. “*Din ve Ahlâk Kültürü Derslerinin Üniversitelerin Sosyal Branşlarındaki Muhtemel Katkıları*”, Yarınlar İçin Düşünce Plâtformu Derneğinin Ankara’da Düzenlediği Türk Millî Eğitiminde Din Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu’nda Sunduğu Bildiri, 1-3 Mart 2005.
14. “*Fatih Sultan Mehmed Divanı Üzerine*”, Eyüp Belediyesi’nin İstanbul’da Düzenlediği Tarihi, Kültürü ve Sanatıyla VII. Eyüp sultan Sempozyumu’nda Sunulan Bildiri, 9-11 Mayıs 2003.
15. *Fatih Sultan Mehmed’in Şiirinde Hükümdarane Duygular*”, Bilim Sanat Vakfı’nın İstanbul’da düzenlediği 1453’ten 20053’e İstanbul: Şehir ve Medeniyet Sempozyumu’nda Sunulan Bildiri, 6-8 Haziran 2003.
16. “*Yahya Kemal Beyatlı’da Rumeli ve Üsküp*”, Rumeli Türkleri Dayanışma Vakfı ile Üsküp Üniversitesi’nin Birlikte Üsküp’te Düzenledikleri Edebiyatımızda Rumeli ve Üsküp Sempozyumu’nda Sunulan Bildiri, 5-7 Eylül 2003.
17. “*Fatih (Avnî) Divanı’ndan Bazı Beyitlerin Semantik Çözümlemesi*”, İ.Ü. Edebiyat Fakültesi’nde Düzenlenen Fethin 550. Yıldönümünde Fethin Edebiyatımıza Yansıması Konulu Toplantıda Yapılan Konuşma, 22 Ekim 2003.
18. “*Divan Şiiri ile Leylâ ve Mecnun ve Hüsn ü Aşk*”, Bilkent Üniversitesi İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi’nin Düzenlediği Seminerde Yapılan Dersler, 4-5 Aralık 2003.
19. “*Yolculuk Metaforu Bağlamında Divan Şiirini Üretmek ve Anlamak*”, Kırıkkale Üniversitesi’nce Düzenlenen Bir Metafor Olarak Yol/Yolculuk Konulu I. Ulusal Sosyal Bilimler Sempozyumunda Sunulan Bildiri, 09-10.Aralık.2004.
20. “*Yenişehir’li Avnî’nin Maruf Şiir Tarifleri*”, Şanlıurfa Belediye Başkanlığı’nın Şanlıurfa’da Düzenlediği Prof. Dr. Abdülkadir Karahan Anısına Klasik Türk Edebiyatı Sempozyumu’nda Sunduğu Bildiri, 6-8 Mayıs 2005.

21. “Şehriyar’ın Sehend’im Adlı Şiirinin Etrafında Poetik Görüşleri”, Atatürk Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı’nın, İran İslam Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği Kültür Müsteşarlığı ile birlikte Ankara’da Düzenlediği Şehriyar ve İran-Türkiye İlişkileri Paneli’nde Sunduğu Bildiri, 8 Mart 2006.

22. “Klasik Türk Edebiyatında Hz. Muhammed”, Konya Selçuklu Belediyesi’nin, Konya’da Düzenlediği Kutlu Doğum Haftası Etkinlikleri Çerçevesinde Verdiği Konferans, 21.Nisan 2006.

23. “Klasik Edebiyatımızın Metinlerini Anlamak Üzerine”, Gazi Üniversitesi Kırşehir Fen-Edebiyat Fakültesi’nin Kırşehir’de Düzenlediği Geleneğin İzinde Edebiyatımız Sempozyumu’nda Sunduğu Bildiri, 28 Nisan 2006.

24. “Nef’î’nin Şiir Filozofu Kimliği”, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nin Erzurum’da Düzenlediği Türk-İslam Düşünce Tarihinde Erzurum Sempozyumu’nda Sunduğu Bildiri, 26-28 Haziran 2006. “Klasik Edebiyatımızda Şarap Metaforları”, Bahçeşehir Üniversitesi’nin İstanbul’da Düzenlediği Doğuda ve Batıda Şarap I. Uluslararası Kültür Tarihi Sempozyumu’nda Sunduğu Bildiri, 14-15 Eylül 2006.

25. “Divan Şiirinde Lâfız-Mana İlişkileri Üzerine Poetik Bir Değerlendirme”, İ.Ü. Edebiyat Fakültesi’nin, İstanbul Büyükşehir Belediyesi İle Birlikte Düzenlediği I. Uluslararası Klasik Türk Edebiyatı Sempozyumu’nda Sunduğu Bildiri, 12-13 Nisan 2007.

Akademik Organizasyonları

1. Merkezi Ankara’da bulunan Yarınlar İçin Düşünce Platformu’nun 1-3 Mart 2008 tarihinde Ankara Hilton’da düzenlediği Türk Millî Eğitiminde Din Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu’nun Düzenleme Kurulu Başkanlığı.

2. İ.Ü. Edebiyat Fakültesi’nin, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile birlikte 12-13 Nisan 2007 tarihleri arasında İstanbul’da düzenlediği I. Uluslararası Klâsik Türk Edebiyatı Sempozyumu’nun Düzenleme Kurulu Başkanlığı.

3. İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünün, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Yunus Emre Enstitüsü ve İran İslam Cumhuriyeti Kültür ve İslami İlişkiler Kurumunun katkıları ile 15-17 Mayıs 2012 tarihleri arasında İstanbul’da düzenlediği I. Uluslararası Türk-İran Dil ve Edebiyat İlişkileri Sempozyumunun Düzenleme Kurulu Başkanlığı.

Katıldığı Etkinlikler

1. 23 Nisan 1992’de “Türk Edebiyatı Vakfı’nın düzenlediği Gençlik Sohbetleri’nde verilen Divan Edebiyatında Sosyal Hayat” konulu konferans.
2. 22 Ocak-10 Şubat 1993 tarihleri arasında, merkezi Almanya’nın Köln şehrinde bulunan İnter Akademi adlı kuruluşun Almanya’nın Farankfurt, Köln, Dusseldorf, Mainz, Heidelberg, Branschweig, Schifferstadt, Duisburg, Bremen gibi şehirleri ile Belçika’nın birkaç şehrinde Türk işçi teşekkülleri ile çeşitli üniversitelerin konferans salonlarında “Kültür ve Edebiyatımızın Kaynakları” konulu 18 konferans verdi.
3. 8 Mart 1995 tarihinde 2547 sayılı Kanununun 38. Maddesi uyarınca İ.Ü. Rektörlüğü’nün izni ile Eminönü İlçesi Belediye Başkanlığı Kültür Danışmanlığı’na atandı ve bu görevini 5 yıl sürdürdü.
4. 28 Mart 1995 günü İ.Ü. Edebiyat Fakültesi’nde Fuzuli’nin 500. doğum yıldönümü münasebetiyle düzenlenen Fuzuli’yi Anma Toplantısı’nda “Fuzuli Divanında Berceste Mısralar” konulu bir konuşma yaptı.
5. 29 Mart 1995 günü Türk Edebiyatı Vakfı Çarşamba Sohbetleri’nde Doç. Dr. Atilla Şentürk ile birlikte “Divan Şiiri Üzerine Bir Sohbet” adlı programa konuşmacı olarak katıldı.
6. 26-29 Ağustos 1995 tarihleri arasında Makedonya’nın Struga Kentinde düzenlenen 38. Uluslararası Stuga Şiir Akşamları’na şair olarak katıldı ve Meridyen Şairler arasında şiirini okudu.
7. 22-26 Ağustos 1996 tarihleri arasında Makedonya’nın Struga Kenti’nde düzenlenen 39. Uluslararası Struga Şiir Akşamları’na şair olarak katıldı ve şiirini okudu.
8. 6 Haziran 1997’de Dumlupınar Üniversitesi Rektörlüğü’nün Rektörlük Konferans Salonu’nda düzenlediği Kütahyalı Şair Gaybî Sunullah Efendi Paneli’ne panelist olarak katıldı.
9. 9-12 Haziran 1997 tarihleri arasında İstanbul Valiliği Millî Eğitim Müdürlüğü ile Edebiyat Fakültesi tarafından birlikte düzenlenen ve İstanbul’daki Türkçe ve Edebiyat öğretmenlerine yönelik Edebiyat Günleri Etkinlikleri çerçevesinde 12 Haziran 1997’de Kadıköy Halk Eğitim Merkezi Konferans Salonunda “Eski Türk Edebiyatının Kaynakları” konulu bir konferans verdi.
10. İ.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü’nün düzenlediği Seyyid Mehmed Hüseyin Tebrizî Şehriyâr’ın Doğumunun 90. Yıldönümü Anma Toplantısı’nda “Şehriyâr’ın Türkçe Şiirleri” konulu bir konuşma yaptı.

11. 22 Haziran 2002'de ATV Ceviz Kabuğu'nda "Türk Dili, Edebiyatı ve Kültürü" konulu canlı yayın programına uzman konuk olarak katıldı. 5 Ekim 2002'de ATV Ceviz Kabuğu'nda bir canlı yayın programına uzman konuk olarak katıldı.

12. 5 Aralık 2004'te TRT İzmir Televizyonu'nda "Rumeli'de Türk Kültürü ve Edebiyatı" konulu programa uzman konuk olarak katıldı.

Fatih Divanı ve Şerhi kitabının prestij baskısının neşri münasebetiyle Fatih Belediyesi'nce Yerebatan Sarnıcı'nda düzenlenen tanıtım kokteylinde Mekki Yassıkaya, eşi Sema Hanım ile birlikte.

Prof. Dr. Abdülkadir Karahan'ı emekliliğinden sonra bölüm öğretim üeleriyle birlikte evinde ziyaret.

Üsküp'te Osmanlı yapımı Taşköprü'nün gölgesinde.

Kültür danışmanı olduğu Eminönü Belediye Başkanı Doç. Dr. Ahmet Çetinsaya ile Struga Şiir Akşamlarında.

Solda: Konferans için gittiği Almanya'da Friedrich Schiller heykelinin önünde. Sağda: Almanya'da modern bir heykelin önünde.

Solda: 2012 yılı, kucağında torunu Hazal Ayça ile. Sağda: Ramazanda Sultanahmet'te

2018 Mayıs'ında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi A5'teki son derlerinden birini verirken asistanlar ve bir grup öğrencisi bir vefa sürprizi olmak üzere aniden dersine girerler ve böylesine unutulmayacak derecede güzel bir hatıra fotoğrafı çekilir.

Bakırköy Lisesinden sınıf arkadaşı ve kadim dostu, Türkiye Halkoyunları Federasyonu Yürütme Kurulu eski başkanı Gökşenin İleri Bey ve fakir ile bir mantı ziyafetinde.